

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
114. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1932. évi május 21

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 ej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Most már mindent megoldottak...

Nagy dolgok készülnek. A kormány szenzációs reformokat tervez. Hatalmas koncepciók kerülnek megvalósításra. Már minden elő van készítve, csak a végrehajtás van hátra.

Ezt a rózsás bizakodást szülhette a közigazgatási vezérigazgatók és a vármegyei prefektek sürgős összehívása Bukarestbe. Mi más célra kellene valamennyit odacsóditeni a fővárosba, a kormány elé, ha nem arra, hogy valami nagy, elhatározó, az egész ország sorsára kiható akció számára kell őket ellátni tanácsal, utasítással, munkaprogrammal?

Naiv feltevés, felháborító kiabrándulás! Hogy is lehetett csak pillanatig is ilyen illúziókban ringatózni? Hogyan lehetett erről a kormányról, erről a rendszerről csak pillanatig is feltételezni, hogy — bá ötletszerűen, bár ösztönszerűen, bár véletlenül — olyan aktivitásra határozza el magát, amely az ország felzaklatott, lenyűgözött, kizsárolt, agyonnyomott millióit, a már haláltusáját vívó ipart, kereskedelmet, gazdaságot, kulturát megszabadítja átkos végzetétől?

Nos, tudjátok miért volt az a nagy hacacaré, az inspektörök és prefektek tömegrobbanása a mogulok kegyes színe elé? Argetoianu, a bel- és pénzügyminiszter utasította a főispánokat, hogy az adók behajtásában ők is aktív módon közreműködjenek. Vállrágásuk, ajkbiggyesztésük, szemhunyorításuk hiába akart némán tiltakozni a megalázó, hivatásukon és hatáskörükön kivüleső szolgálat ellen, a miniszter ellenmondást nem tűrő parancsát tudomásul kellett venniük. Máttól fogva a prefekt urak is odatartoznak az adóinkvizitorok diszes gárdájába, s ha prémiumot és provizórt nem kapnának is, medáliára vagy díszoklevélre biztosan számíthatnak. Bizonyára azt a kapóra jött elönyt sem fogják elszalasztani, hogy a segédletükkel kipréselt adóból legelőbb a maguk, a rokonaik, a barátaik és a politikai bajtársak fizetését fogják biztosítani. A többieket elintézik a gumibotok és a tüzfecskendők!

Na, aztán Jorga! A miniszterelnök. A kultúra és civilizáció zászlóvivője! A nagy európai és a nagy emberbarát! A kultusz szabadságának és a szabadság kultuszának a hirdetője. A demokrata. Ő meg mit tett a naivul hitt, korszakos reform helyett? Szégyen még utána mondanivaló. Pirulva idézzük — hiszen a mi kormányunk elnöke, a mi sorsunk intézője mondta — a prefektusoknak ezentul minden gyűlést meg kell akadályozniuk, a melyen fizetést vagy nyugdíjat akarnak követelni. Az állam válságát nem szabad politikai célokra felhasználni — ez az indoka, az ürügye a miniszterelnök halatlan terrorjának.

Nem szabad nyilvánosan panaszkodniuk a tisztviselőknek, nyugdíjasoknak! A nyomor hallgasson, tűrjön, szenvedjen, de a kormány köreit ne zavarja, ne nyugtalanítsa. „Felköttem a lordmajort, ha bosszant bármi neszt”. Azonban a velszi bárdok, a síró árva, az alélt rokkantak, a lerongyolt nyugdíjasok, az adósságokba merült hivatalnokok, a leépített vállalatok, a kitagadott munkanélküliek és a kiszolgáltatott munkások, zenén, sípdobon, riadókürtön át is hallatni fogják kesergő, követelő, vádoló hangjukat. A gyűléseiket betilthatják, de ezt a hangot, az emberjog hangját, mint a hogy Káin a lelkiismeret szemét a legsötétebb mélységben is látta, Jorga és Argetoianu tovább is hallani fogják. Mindaddig, míg a kormányzás szellemében az önzetlen és megértő igazságosság nem lesz urra.

Jorga és Argetoianu kiadták a napiparancsot:

1. Kiméletlenül behajtani a hátralékos adókat 2. Elnyomni minden nyugdíjas- és tisztviselő-akciót

Bukarest, május 19. Szerdán délután Argetoianu pénzügyminiszter és Jorga miniszterelnök „orvosi” konziliumot tartottak az összes prefektusok, valamint Kolozsvár, Csernovitz, Jasi Krajova és Temesvár pénzügyigazgatóinak a bevonásával. A prefektusok és a pénzügyigazgatók Argetoianu távirati hívására sereglettek Bukarestbe, az állami és főleg a gazdasági élet betegágyához.

A konziliumot Argetoianu „pénzügyi professor” ur nyitotta meg s minden szókerülgetés nélkül nagyon őszintén és brutálisan feltárta alacsonyabbrendű kollektív előtt, hogy az államkassza helyzete a halállal vívódik s ha nem lesz meg az ilyenkor szokásos kámfor-injekció, úgy dicstelenül ki is mulhatik. A pénzügyminiszter különben nem azért hívta össze a konziliumot, hogy a mások véleményét is

kikérje, hanem azért, hogy a maga véleményét mindenre ráerőszakolja. Nézet szerint a kámforinjekció elkerülhetetlen s ez természetesen nem más, mint

az adóknak bármilyen eszközökkel való behajtása, illetve behajthatóvá váló tétele.

Ezért volt szükség a prefektusok összehívására is. Argetoianunak az a kívánsága, hogy az állam pénzügyi gépezetébe kapcsolódjék bele a közigazgatás is, de nem abban a formában, hogy pénzt kérjen, hanem úgy, hogy pénzt hajtson fel. Ez természetesen nem kis feladat s éppen ezért a prefektusoknak igen jól meg kell jegyezniük maguknak, hogy nekik az adók behajtását kell biztosítani azzal a hatalommal, amit a közigazgatási apparátus jelent.

Jorga is beszélt az értekezleten s dicsé-

retére legyen mondva, ezuttal is nyílt, őszinte és szókimondó volt. Kijelentéseivel világosabbá tette azt, amit Argetoianu akar. Kijelentette, hogy

ezentul minden olyan gyűlés tilos, amely a fizetések, vagy a nyugdíjak késői folyósítása miatt akar zugolódni.

A mai körülmények között ugyanis — mondotta a miniszterelnök — mindenkinek hazafias kötelessége, hogy zugolódás nélkül viselje azt a nehéz sorsot, amely osztályrészül jutott. Tehát panasznak és zugolódásnak helye nincs. Viszont az adókat minden körülmények között be kell hajtani, még abban az esetben is, ha az emiatti panaszkodást és zugolódást a panaszkodók és zugolódók torkába kell majd fojtani.

Ez az orvosi konzilium megfelebezhetetlen határozata.

Mi lesz a nyugdíjakkal és a tisztviselői fizetéseikkel?

Az Argetoianu által összehívott értekezlet nem foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy mi lesz a nyugdíjasok és a köztisztviselők járandóságainak a kifizetésével. Ez ugyanis az államkincstár betegségének az a szimptomája, amit Argetoianu és Jorga főorvos urak parancsára nem szabad észrevenni és konstataálni...

Igaz viszont, hogy ők tudják és foglalkoznak is vele. Külön bizottság tárgyalja napok óta ezt a kérdést s eddig még nem tudott többet megállapítani s elhatározni, mint amit a francia szakértők már megállapítottak és javasoltak. Többek között kimondták azt, hogy

a nyugdíjasok és tisztviselők csak olyan arányban kapnak előleget a járandóságaikra, amilyen arányban az állam jövedelmei befolyanak, illetve amilyen arányban marad pénz a külföldi adósságok esedékes részleteinek a kifizetése után.

A bizottság feladata most az volna, hogy megállapítsa: mekkora százalékat kell kiutalni a járandóságoknak május és júniusi hónapokra?

Kiszivárgott hírek szerint a járandóságoknak csak a hatvan százalékára van fedezet, a pénzügyminiszterium azonban még reménykedik bizonyos bevételekben. Ha ezek a bevételek elmaradnak, úgy a tisztviselők és nyugdíjasok hozzájárulhatnak járandóságuk hatvan százalékára, míg a többi negyven százalékra bonokat adnak s ezeket majd, ha megjavulnak a viszonyok, esetleg be is váltja az államkincstár.

A látszat-takarékoskodás...

Bármilyen kegyetlenül sivár is azonban az államkincstár helyzete, a kormány módját tudja találni arra, hogy benső hitei sorsát biztosítsa. A francia szakértők „tanácsára” a kormány átszervezése során takarékoskossági programot vittek keresztül. Elbocsátottak két minisztert s néhány államtitkárt. Azért tették ezt, hogy könnyítsenek ezzel is valamit az államkincstár helyzetén. De vajjon, valóban könnyítettek-e, vagy csak látszat az egész, porhintés a francia szakértők szemébe?

Az ellenzéki lapok azt mondják, hogy csak látszat és porhintés, mert a kormány az összes elbocsátott minisztereknek és államtitkároknak dus színekurákat biztosított kárpótlásul. Tatarut, az elbocsátott

erdélyi minisztert például kinevezték egy olyan bizottság elnökévé, amelyről eddig senki a kutya nem hallott. Ennek a bizottságnak az volna a feladata, hogy Erdély szempontjából „harmonizálja” egyeztesse a közigazgatási intézkedéseket. Vigaszdijban részesítették Stanciu volt államtitkárt is. Őt az állami aranytermelés kormánybiztosává nevezték ki. Hallott valaki eddig erről a méltóságról. Igaz viszont, hogy Stanciu ötlötte ki ezt az állást magának. Azt mondotta, hogy olyan csálhatatlan módszer van, amelynek alkalmazásával az állami aranytermelés évi 5000 kilóra tudja emelni. Az ellenzéki lapok keserű gunnyal kérdezik: hát ezt csak most mondja, amikor már nem államtitkár? Miért nem alkalmazta csálhatatlan módszerét akkor, amikor tagja volt a kormánynak?

Nincs pénz!

A Lupta jelentése szerint a tisztviselői fizetések és a nyugdíjak ügyét rendező bizottság arra a megdöbbentő felfedezésre jutott, hogy

jelenleg alig 40 millió lej áll az államkincstár rendelkezésére s ebből a 40 millió lejből kellene beváltani a külföldi kuponokat és kifizetni legalább erre a hónapra a tisztviselőket és a nyugdíjasokat.

Ez az összeg elenyészően csekély az esedékes kötelezettségek mellett. A pénzügyminiszterium azonban reméli, hogy a

már kiadott utasítások nyomán a következő hetekben naponta 30–40 millió folyik be. A tisztviselőknek és a nyugdíjasoknak azonban ebben az esetben is csak járandóságuk ötven százalékára volna fedezet. Így aztán az a terv merült fel, hogy osztályozva a nyugdíjasokat és tisztviselőket, a különböző osztályoknak megfelelően 50–60–70–80, legfeljebb kilencven százalékot utalának ki. A magasabb százalékarányban természetesen a városi tisztviselők és nyugdíjasok részesülnének, szigorú figyelembevételével a kérdéses városok ár- és megélhetési viszonyairól.

A pénzügyminiszter rendelete szerint:

Minden utas legfeljebb ötezer lejt vihet magával

Idegen valutát semmit sem lehet kivinni

Bukarest, május 19.

A pénzügyminisztérium rendeletet bocsátott ki a vámhatóságokhoz a tegnap életbe léptetett valuta és devizazárattal kapcsolatban. A rendelet szerint minden Romániából kilépő utas vihet magával keresztül a határon 5 ezer lejt. Ehhez nem kell sem engedély, sem bejelentés. A magasabb összegek kivételét csak a Nemzeti Bank engedélyezheti.

Külföldi valutában a legesekélyebb összeget sem lehet átvinni a határon a Nemzeti Bank engedélye nélkül.

Itt említjük meg, hogy a magyar kormány annak idején ajánlatot tett a román kormánynak a deviza-kliring egyezmény létrehozására vonatkozólag. Az iparügyi minisztérium külön bizottsága most foglalkozott ezzel az ajánlattal s elhatározta, hogy a közel jövőben meghívja Bukarestbe a magyar kiküldötteket ennek a kérdésnek a részletesebb tárgyalására.

Közmunkát ígér Valcovici miniszter, aki ma pár órát időzött Brassóban

A közlekedési miniszter az utépítési munkákat vizsgálja felül

Brassó, május 19.

Erdélyi ellenőrző körútján csütörtökön délután Brassóba érkezett Valcovici közlekedési miniszter, aki, az Erdélyen átvonuló nemzetközi autótúrák kiépítési munkálatainak felülvizsgálásán kívül előkészítette a megyei prefekturát a július elsején életbe lépő új ut-törvény alkalmazására is.

Munkatársunknak alkalma volt beszélgetni a miniszterrel, aki elmondta, hogy megállapításai szerint Erdélyben az utak ép olyan rosszak, mint a Regátban, ugyanakkor azonban örömmel látta, hogy itt a falusi lakosság nagyobb gondot és szorgossággal

művelni földjét és igyekezik segíteni az utak megjavítása terén.

Ugy tapasztalta, hogy a községek népe megérti annak a természetbeni munkának hasznosságát, amelyet az új ut-törvény az utadók ellenében lehetővé tesz, már csak azért is, mert hiszen hasonló rendszer volt a régi Magyarországon is, különösen az árvizek pusztításainak elsimítása érdekében. Ma, amikor az állam olyan szerény pénzügyi eszközökkel rendelkezik, a közmunka az egyedüli mód az utak megjavítására és karbantartására.

Elmondta még, hogy ennek a nyárnak folyamán a széleskörű közmunkákkal a kormány a munkanélküliek nagyrészenek kenyérrel biztosítja.

Valcovici miniszter különben Brassóban Florian Zacharia vármegyei prefektus és az üzletvezetőség vezetőivel együtt ebédelt s délután visszautazott Bukarestbe.

Amerikában megszavazták a gyerekrablók halálbüntetéséről szóló törvényjavaslatot

A 100 ezer dolláros vérdíjról szóló tervezetet elvetették

Washington, május 19.

Az Egyesült Államok szenátusa szeddán tárgyalta le azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a Lindbergh-gyermek elrablása következtében terjesztettek a törvényhozás elé. Két javaslat szerepelt a szenátus előtt.

Az egyik 100.000 dollár vérdíj megszavazását kérte a banditák fejére, a más-

sik pedig halálbüntetést követelt azokra a gyerekrablókra, akik az elhurcolt gyermekeket egyik állam területéről átviszik a másikra.

A szenátus az első javaslatot, bár a közhangulat annak megszavazását sürgette, elvetette s csak a gyerekrablók halálbüntetését kimondó javaslatot szavazta meg.

Cápák falták fel az elsüllyedt francia luxusgőzös sok utasát

Miként a Titanicon, itt is vigan táncolt az utazóközönség a katasztrófa előtt

Páris, május 19.

A „Messagerie Maritimes” francia hajózársaság irodájában napok óta lázas munka folyik. A társaság legnagyobb szeme-llyel a hajójának, a „George Phil-lipard” elsüllyedésének körülményeit igyekeznek megállapítani. Állandóan hívják telefonon Adent, amely tudvalevőleg Arabia legdélibb részén fekszik és amely a legközelebbi helyiség volt a katasztrófa színhelyéhez.

Annyit sikerült már megállapítani, hogy a hatalmas luxushajón utazó közönség száma pontosan 764 volt, akik közül 676 szállt ki a mentőcsónakokból és a segélyhajókból Adenben. Eszerint körülbelül 100 azoknak a száma, akik a hajó elsüllyedése előtt vagy előzőleg az egészen elpusztultak.

Nincsen kizárva, hogy ezek közül egyesek még a tenger hullámain hanykolódnak, miután azonban a Vörös-tengeren napok óta hatalmas vihar dühög, ezeket is halottaknak számítják.

A katasztrófa körülményei rendkívül hasonlatosak a Titanic elsüllyedésének körülményeihez. Itt is a hajóstisztek csak az utolsó pillanatban figyelmeztették az utazóközönséget a veszélyre, ameddig csak lehetett, titokban tartották és

már süllyedni kezdett a hajó, amikor a mentéshez hozzáfogtak.

A tisztek ezután is revolverrel teremtetek rendet az életveszélyes tolongásban és előbb a nőket és a gyermekeket engedték a mentőcsónakokhoz. Érdekes, hogy még abban is hasonlít ez a borzalmas katasztrófa a Titanic pusztulásához, hogy

a közönség nagyrésze javában táncolt, amikor a robbanás történt és a hajó kigyulladt.

Az áldozatok legnagyobb része a tengerbe fulladt.

sokat azonban a cápák falták fel, amelyek az ádani öbölben rendkívül népesen tanyáznak.

Kétszeri revolverlövés az autóban ülő holttetésre

Izgalmas szakértői próba a gyilkos Vulpeanu táncosnő ügyében

Kolozsvár, május 19.

Vulpeanu Constantinnak, a gyilkos beszercei táncosnőnek bűnyűgyében a kolozsvári törvényszék büntető tanácsa csütörtökön délután ismét tárgyalást tartott.

A sorrendben immár negyedik tárgyalás szenzációja Monda Dumitru beszercei gazda szerepének tisztázása volt, akit a védelem koronatanúi minőségben, annak igazolására vonultatott fel, hogy nem gyilkosság, hanem véletlen szerencsétlenség ölte meg Flaviu Graevu diákot, a halálosvégű autókirándulás áldozatát. Monda Dumitru egyik korábbi tárgyaláson valóban megítélte vallomását, a mikor azt mondta, hogy látta az autóban ülő Vulpeanu és Flaviu Graevu dulakodását, amelynek hevében véletlenül elsült a diák revolvere és a golyó éppen a fiatal ember testébe fúródott.

Colfescu ügyész azonban, aki a vádat képviseli, Monda vallomását fantasztikusnak ítélte és egészen titokban vizsgálatot indított annak tisztázására, hogy a védelem koronatanúja, akinek vallomása döntő fontosságú volt a bonyolalmas bűnyűgyben, valóban jelen volt-e a gyilkosság színhelyén. Vizsgálatai alapján kétséget kizárólag megállapítást nyert, hogy Monda a gyilkosság időpontjában egészen más helyen tartózkodott, mint amerre Vulpeanu halálautója robogott.

Ezen az alapon Colfescu ügyész a ma délutáni tárgyaláson bejelentette, hogy Monda

Dumitru ellen, aki annak idején vallomása-ra esküt is tett,

hamis tanuvallomás és hamis eskü miatt megindítják az eljárás.

Szerdán délután egyébként Minea dr., Kernbach dr., egyetemi tanár orvosszakértők és Scriban csendőrszázados rendkívül érdekes kísérletet végeztek, annak megállapítására, hogy Vulpeanu vallomásának egyes pontjai mennyiben állják meg helyüket.

Kölcsönkérték az egyetemi klinikák bonctani intézetétől egy holttestet, amelyet autóban úgy helyeztek el, mint ahogyan a hatóságok elképzelése szerint a meggyilkolt diák foglalt helyet. Scriban kapitány két szer rálőtt a holttestre, majd a törvényszék orvosszakértők vizsgálták meg a sebeket.

A vizsgálat szenzációs eredményhez vezetett. Megállapították, hogy a holttesten ejtett sebesülések éppen olyanok, mint aminőket Vulpeanu áldozatának holttestén felfedeztek. Megdől tehát Vulpeanu az az állítása, hogy a revolver dulakodás közben véletlenül sült el és Flaviu Graevu sebezte halálra. A vizsgálat eredménye egyébként azt látszik bizonyítani, hogy Vulpeanu meséjéből nem sok az igaz és a dulakodási história is kitalálás, mert az a legvalószínűbb, hogy a szerencsétlen diák aludt, amikor Vulpeanu meggyilkolta.

Felborult a magyar—román sportbéke

A magyar O. T. T. letiltotta a Ferencváros kolozsvári szereplését

Kolozsvár, május 19.

A kolozsvári Universitate és Romania sportegyesületek vasárnapra leszerződtek a Ferencváros világhírű labdarúgó csapatát. A budapesti csapat szereplése óriási érdeklődést váltott ki kolozsvári sportkörökben és a vasárnapi mérkőzésre már elővételben eladták a jegyek java-részt. Ilyen körülmények között igen kinos feltűnést keltett az a hír, hogy a Ferencváros vasárnapra tervezett mérkőzése elmarad.

A pesti csapat vendégszerepléséből valóban nem lesz semmi, mert a magyar Országos Testnevelési Tanács vezetősége ma délután táviratban értesítette a kolozsvári sportköröket arról, hogy a Ferencváros csapatának kolozsvári turnéját nem engedélyezi.

A távirat a Ferencváros szereplésének be-

tiltását a következőképpen indokolja: A K.K.A.S.E. jubiláris sportünnepséget tervezett, amelyre a budapesti testnevelési főiskola 50 tornászát is meghívta. A budapesti tornászok azonban nem jelenhettek meg Kolozsváron, mert a román belügyminisztérium megtagadta tőlük a beutazási engedélyt. Erre Lázár dr., a O.T.T. elnöke elrendelte, hogy

a magyar sportegyesületek csapatának mindaddig nem szabad Romániában szerepelnie, amíg a román belügyminisztérium nem ad magyarázatot arra, hogy miért tiltotta meg a magyar tornászok beutazását.

A Ferencváros csapatának letiltása ismét amellet bizonyít, hogy a nagynehezen összekovácsolt román—magyar sportbéke újra kátyuba jutott a politikusok szűk látóköre miatt.

400 aradi munkanélküli tüntetése a városi mérnökök ellen

Magáncégeknek adta ki Arad a gázmunkálatokat

Arad, május 19.

Izgalmas jelenet játszódott le ma az itteni városi mérnöki hivatal előtt, ahol mintegy négyszáz munkanélküli gyűlt össze, hogy tüntessen a városi gázmunkálatoknak magáncégek kezébe való átadás ellen.

Eddig ugyanis a város maga végeztette ezeket a munkálatokat, ami sok munkanélkülit foglalkoztatott. Néhány nappal ezelőtt azonban a város váratlanul beszüntette a gázvezetékek javítását és fektetését, mert — amint később kiderült — magáncégeknek adott erre megbízást. Az eredmény a munkanélküliekre nézve

az lett, hogy csak nagyon kis részüket foglalkoztatták tovább, nagyrészüket elbocsátották és újra kenyértelessé tették.

A betevő falat nélkül maradt emberek ez ellen kívántak tiltakozni ma délután, a mikor a városi mérnöki hivatal előtt összesereglettek.

Éles kifakadások hangzottak el a városi mérnökei ellen, akik közül az egyiket, egy Pesica nevű mérnököt, el is akarták verni.

A városházáról telefonon kértek karhatalmi segítséget, és nemsokára ki is vonult egy rendőrkülönítmény, amely a tüntetőket szétszórta.

Csak románul!

A bukaresti legfőbb revíziós bizottság döntése szerint sem használható a magyar nyelv a városi közigazgatásban

Temesvár, május 19.

Másfél évvel ezelőtt Temesvár akkori választott tanácsa közgyűlésen mondotta ki, hogy a városi közigazgatásban engedélyezi a kisebbségi nyelvek törvényes használatát. E nagytanács határozatát annak idején Balta Coriolan polgármester megfellebbezte a tartományi revíziós bizottsághoz, amely aztán igen gyorsan megsemmisítette a nagytanács határozatát s kimondta, hogy

a közigazgatás hivatalos és egyedül használható nyelve minden vonalon csak a román lehet.

A tanács magyar tagjai a revíziós bizottság döntése után értekezletet tartottak s elhatározták, hogy a kérdésben vég-

ges döntést erőszakolnak ki. Határozatuk szerint Vetranay Viktor megfellebbezte a tartományi revíziós bizottság döntését a bukaresti legfőbb revíziós bizottsághoz. Ez már nem sietett a döntéssel olyan feltűnően, mint a tartományi bizottság. Most, másfél év után foglalkozott az ügygel és — helybenhagyta a tartományi bizottság döntését. Indokolása ez: az alkotmány csak a román nyelvet ismeri el hivatalos nyelvként. A kérdésnek semmi törvényes rendelkezése nincs s így addig, amíg az új közigazgatási törvény nem vonatkozik nem tartalmaz félre nem érthető rendelkezéseket, az állami és városi közigazgatásban csak a román nyelv használható meg.

Idáig jutottunk a nagy lejtőn

A brassói közkórházból ma délelőtt a városháza udvarára hordták a betegeket, mert sem az állam, sem a város nem akar gondoskodni róluk

Fa, víz és villany nélkül nem lehet kórházai fenntartani

Operáció gyertyafénynél

Brassó, május 19.

Megdöböntő látvány fogadta ma délelőtt azokat, akiknek véletlenül a brassói városházán volt dolguk.

A városháza udvarán lépő két padon körülbelül tíz kórházi ruhás, bepólyált beteg ült, ijedt arccal, sápadtan, míg ugyancsak ott állt egy nyitott ajtó mentőkocsi.

Eleinte senki nem tudta mire vélni ezt a szabadtéri kórházat. A betegek körül mind nagyobb lett a csoportosulás, a városháza hivatalaiból is lejöttek a tisztviselők, nemsokára pedig megérkezett a rendőrség is, majd később maga Ghinea prefektus.

Körülbelül egynegyedóraig ültek a betegek ebben a kényeszerhelyzetben, nyögve és kezüket fájó testrészeiken tartva, amikor Ghinea rendőrprefektus kiadta a rendeletet, hogy a betegeket azonnal vissza kell rakni a mentőkocsiba. Ez meg is történt, a szerencsétlenek, akik között nők és gyermekek is voltak, nagynehezen visszakertültek a kócsi belsejébe, rájukzárták az ajtót és a kócsi nemsokára kigördült a városháza udvaráról. A városházi szolga gyorsan be is zárta a Szentjános-utcai vaskaput, nehogy a mentőkocsi visszajöhessen.

A különös látogatásnak szinte fantasztikus magyarázata van.

A betegek a Marzescu-kórház, Brassó egyetlen nagy közkórházának ápolottjai voltak köztük olyanok is, akiket csak a legutóbbi napokban operáltak.

A kórház azért rakatta őket mentőkocsira és küldte a városháza udvarára, hogy ezzel a megdöböntő látvánnyal figyelmeztesse a várost arra, hogy

a kórház fa, víz és villany nélkül áll. A mentőkocsi nemsokára visszaérkezett a kórházhoz, ahol újra kiemelték a betegeket és visszavitték őket a kórtérmeikbe. A negyedórás kirándulás meglehetősen megviselte őket, voltak azonban közöttük olyanok, akik szinte vígan tértek vissza ebből a különös demonstrációból és még büszkének voltak arra, hogy az ő megjelenségük a városházán most majd megjavítja a kórház állapotait.

Bepillantottunk a pincébe, amelyben csakugyan nem láttunk fát, csak egy kerékpár busult benne a falhoz támasztva.

Természetesen a kórház körül is nagy volt az izgalom, bent a folyosókon és a betegszobákban is csak azt tárgyalták, hogy vajjon lesz-e ennek a néma betegápolásnak fogantatja és a visszatérteketől faggatták.

A kapuban Gancevici városi tiszti főorossal találkozunk.

Nem tudom mire vélni, nem hinném, hogy Câmpeanu professzor ur tudjon arról. Egyébként a viszonyok csakugyan rendkívül súlyosak, hiszen ez a kórház nemcsak brassói betegeket ápol, hanem vannak itt az egész megyéből, sőt az egész országból.

Megkérdeztük, hogy tulajdonképpen milyen megállapodás van a kórház és a város között, tartozik-e a város fával és vízzel ellátni a kórházat.

A város maga is meg van szorulva, de a teljesítőképessége határáig természetesen segíti a kórházat. Ugyátszik, hogy most már kimerült és nem képes többet adni.

A brassói közkórháznak nem ez az első küzdelme fennmaradásáért. Folyik ez a kétségbeesett harc már körülbelül két év óta.

A dolog ott kezdődött, hogy 1930-ban az állami költségvetés kidobta magából a városi kórházak fenntartásának terheit és azt mindenütt a városokra hárította át.

Brassó város akkori polgármestere Bukarestben akkor ki is jelentette a miniszteriumban, hogy rendben van, a város magára veszi ezt a feladatot és ellátja majd a szükséges fával, vízzel, villannyal és gázzal a kórházat, hogy működésében

fennakadás ne álljon be. A polgármester azonban idehaza a városi tanácsban nagy ellenzékkel találta magát szemben, aminek viszont az a magyarázata, hogy az állam — cserébe azért, hogy a város magára vállalta a kórház ellátását — egyéb jövedelmi forrásokat helyezett kilátásba a városnak, ezt a kárpótlást azonban nem teljesítette, a beígért egyéb jövedelemtől nem gondoskodott. A kórház ezalatt naponta megszervezte az állam és a város vitáját.

Voltak olyan hetek, amikor a régi Marzescu-kórházban a villanyt egyszerűen lezárták és ha például egy sürgős Röntgen vizsgálatot kellett végezni, akkor egynegyedórára bekapcsolták, ehhez is azonban ellenőr jött ki, aki a vizsgálat után a villanyt megint rögtön kikapcsolta.

kapcsolta.

Éjszaka gyertyák és petróleumlámpák égtek a kórtérmeiben, éjszakai operációkat is ilyen világítás mellett végeztek.

Câmpeanu professzor, a Marzescu-kórház igazgatója több ízben fordult az egészségügyi minisztériumhoz, amelyet kért, hogy inkább zárják be a kórházat, de ne vegetáljon így tovább. Ezt a kérést mindannyiszor elutasították. 1932-ben végre ismét felvették a kórházak fenntartását az állami költségvetésbe és mármár ugylátszott, hogy ez a kínos ügy nyugvóponttra jut. Rövid pár napig szerepelt azonban csak a budgetben és hamarosan ismét kirepítették onnan. Most azért „esett ki”, hogy a városok nem fogadták el a tanítók ellátásának terheit

Lipcsében a munkanélküliek megrohmozták az élelmiszerüzleteket

Lipce, május 19.

A munkanélküliek az utóbbi napokban súlyos kilengésekre ragadtatták magukat.

Kedden és szerdán a város több élelmiszer-üzletét teroszerűen megrohanták és megfélemlítve a kereskedőket, kifosztották boltjaikat.

Az üzlet-fosztogatásokat az elkeseredett munkanélküliek rajtaütésszerűen és olyan gyorsasággal hajtották végre, hogy a

rendőrség a legtöbb helyre már későn érkezett.

Ma délelőtt is megismétlődtek az üzletrablások, noha a rendőrség tegnap készenlétbe helyezkedett megátllásukra. Az újabb bolt-kisajátításokat most az tette lehetővé, hogy a munkanélküliek zöme tüntetést rendezett, amivel odavonta a karhatalmi erők nagy részét.

Ezalatt viszont a munkanélküliek kisebb csoportjai újra megdézsmálták az élelmiszer-üzleteket.

Kétfélmillió ember kísérte utolsó útjára a meggyilkolt japán miniszterelnököt

Megalakult az új japán kormány, Szuzuki miniszterelnök elfogadta a hadsereg ultimátumát

Tókió, május hó 19.

Impozáns részvét mellett temették el szerdán délután Inukaj miniszterelnököt, akit az összeesküvő fiatal katonatisztek vasárnapi puccs-kísérletük során lelőttek.

A nagy gyászpompával megrendezett temetésen mintegy két millió ember vett részt.

Ami a politikai helyzetet illeti, ez a hadvezetőség ama ultimátuma következtében, amely szerint az eddigi kormánynak egészében távoznia kell, rendkívül feszült volt, mára azonban felengedett.

A hadvezetőség ugyanis hozzájárult ahhoz, hogy az új kabinetet szintén a konzervatív párthoz tartozó Szuzuki volt belügyminiszter alakítsa meg, aki a maga részéről elfogadta a vezérkar ultimátumának a feltételeit.

Az eddigi kormány tagjai közül egyedül Arachi tábornok, hadügyminiszter került át az új kabinetbe, amely bizonyos belső reformokra kötelezte magát, Arachi az új kormányban még tágabb hatáskört kap.

A londoni Daily Mail jelentése szerint a Szovjet megbízottai úgy Nyugat-Európában, mint Amerikában nagymennyiségű hadianyagot vásárolnak össze.

Az Amerikában vett anyagokat egyenesen Vladivosztokba szállítják.

Moszkvából származó értesülések arról számolnak be, hogy a szovjetkormány

meghívására odaérkezett Nobile tábornok, akit nagy szovjetlégihajók építésének a munkájába akarnak bevonni. Ezzel csaknem egyidejűleg Molotov, a népbiztosok tanácsának az elnöke az Uralba, a Szovjetszövetség hadiiparának a központjába utazott s úgy Szverdlovskban (a volt Jekaterinburgban), mint Cseljabinszkban nagy beszédeket tartott, kérve a munkásokat, hogy

szilárdítsák meg a hadiipart és tegyék meg kötelességüket a „szovjet hazával” szemben, amely veszélyben van.

EMÉSZTÉSI ZAVAROK

A gyomorsavtúltengés következtében fellépő összes emésztési zavarok azonnal megszűnnek, ha Magnesia Bisurata-t szedünk. A Magnesia Bisurata nem csak semlegesíti a savat, de egy ártalmatlan komponense folytán a gyomor érzékeny részeit nyugalmi állapotba hozza. Ezen állapotnak az a célja, hogy a gyulladásba került gyomornyálkahártyát mindennemű érintkezéstől megóvja s úgy időt engedjen annak a behegedéséhez. A legkisebb gyomor-panasz esetén szedjen Magnesia Bisurata-t, ami elismerten legjobb gyógyszer a gyomorbántalmaknak. A Magnesia Bisurata minden gyógyszerárban kapható. Egy kis üveg ára 75 lej.

és az állam erre megint a kórházaknál szorított egyet az állami nadrágszijen.

Vagy a tanítókat tartom el, vagy a betegeket — mondotta Argetoianu.

És a betegek megint röptültek az állami költségvetésből.

Ebben a pillanatban az a helyzet, hogy a kórházak ügye senkire se tartozik, az állam és a város is a vállát vonja. Gyakorlatban ez úgy néz ki, hogy

alig van mivel megfőzni a betegek ebédjét, a fertőtlenítő-gépeket nem lehet üzemben tartani, nem lehet rájuk mosni, mert folyton kifogy a fa.

A víz-, villany- és gáz-szolgáltatás is akadozik, talán már napok kérdése, hogy mindegyik vezetéket kikapcsolják.

Ebben a végsőkéig izgatott és a betegek életét veszélyeztető helyzetben határozhatta el magát a kórház arra, hogy a betegek felvonultatásával ébreszti rá a várost kötelességére. Nyilvánvaló, hogy akármilyen áron és akármilyen egyéb megszorítások és takarékoskodások révén, — de a város betegein elsősorban kell segíteni.

Európába jön a Do X.

Newyork, május 19.

A Do X, óriás-repülőgép, tegnap Long Islandból Ujfundland felé startolt. A Do X minden valószínűség szerint átjön Európába és itt el fog repülni a kontinens felett. Az óriás-repülőgépen tizenhárom utas tartózkodik.

Bombayban tovább folyik az öldöklés

Bombay, május 19.

A vallási alapon mesterségesen kiélezett mohamedán-hindu villongás és testvérharc szerdán látszólag alábbhagyott ami annak tulajdonítható, hogy

az angol hatóságok végre megelőgtek az örülő harmadik szerepét és nagyobb számú karhatalmat vonultattak fel a külvárosokba is.

Tegnap az eddigi öldöklés halott áldozatainak száma 111-ben, a sebesülteket pedig 1050-ben állapították meg.

Ma, csütörtökön reggel azután a rövid szélcsenget újabb tusák és vérengzések váltották fel. A mohamedánok ez alkalommal új taktikához folyamodtak: csak

kis csapatokban, de egyszerre számos helyen rohanták meg a hindukat s így meghiusították a karhatalom közbelépését,

mert az nem tudott mindenütt megjelenni. Ezek az apróbb csetepaték további 19 halottat követeltek.

Bombay-t különben a zavargások miatt vízhiány fojtogatja, miután a zendülők leállították a vízműveket. A hindu külvárosok lakosságát ennek következtében most már pusztító járványok is fenyegetik.

Forum Mozdó

BRASSÓ. Telefon 145

Conrad Veldt

a legújabb 100%-os német hangosfilmslágerben:

RASPUTIN

A NŐK DÉMONA

Monop. Astoria-Film Bukarest — A női főszerepben: Charlotte Ander — Legújabb Fox heti revü

— Nem tévesztendő össze a régi, néma Rasputin filmmel. —

Naponta előadás 5, 7, és 9 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon nagy matinéelőadások d. e. 11-től és rendez előadások d. u. 3, 5, 7 és 9 óráig

A gangsterek

A Lindbergh-gyerek tragikus és fölháborító esete nagy port vert fel. Pedig a gangsterek garázdálkodása nem sokban különbözik attól a finánc-politikától, amelynek egész kontinensek gyerekei napról-napra áldozatul esnek.

A Lindbergh-bébi elrablói, valamint Amerika összes többi gangsterei éppen úgy, mint Európa diktátorai az inflációs pénzpolitika ellen harcolnak. A deflációs korszakban a munkának nincsen piaci értéke, a rablás ellenben igen komolyan jövedelmező, „produktív”, lukratív üzlet. Kissé kockázatos, ámde az üzsmamesterség sem jár mindig kockázat nélkül. A gangsterek jó idegű, elszánt férfiak, nem érzélegnek, nem tréfálnak, hanem széjjeltépik Lindbergh-bébit, ha terminusra nem váltották be. E cselekedetükkel is bebizonyították, mennyivel többre becsülik a pénzt, mint az emberi életet. Ebben is megegyeznek azokkal a politikusokkal és finánc-emberekkel, akik tízmillió embert öltek meg és tizenhárom millió embert tettek nyomorékká a világháborúban és akik ötvenmillió munkanélkülit és százmillió léleknyi családjukat itélték pusztulásra a békésen üzleti érdekeik és pénzszerzési mániájuk kielégítése céljából.

Lindbergh-bébi elrablása és meggyilkolása kisebb cégek üzsmora-üzlete volt, amely eltörpül az amerikai és európai legális gangsterkapitalizmus nagystíliú üzletei mellett.

E nagystíliú üzletek fölött szólalt meg most a lélekharang. Amerika és Anglia nagyméretű inflációra készülődnek. Angliában Chamberlain, Mac Kenna, Horne, Churchill, akik valaha az aranyfedezet fenntartása mellett kardoskodtak, valamennyien az okos inflációt sürgetik. Tényszerűsítés az, hogy az Egyesült Államok elnöke, Hoover a részleges inflációval szemben vétőjogával akar élni. Szó sincs róla, csupán az ellen emel kifogást, hogy a dollárt — akár lefelé is — stabilizálják. Fenn akarja tartani azt a jogot, hogy a bankjegyszaporítás, vagy csökkentés szabadsága a jövőben ne szenvedjen korlátozást és esetéről-esetéről, az éppen kialakult szükségességnek megfelelően lehessen szabályozni a forgalomban levő bankjegymennyiséget.

A vámpírtörök rideg és mesterséges fenntartása, a forszírozott adópolitika, a defláció, az üzsmora, a pénz mindenhatóságának biztosítása, a termelés leépítése, a fogyasztóképtelenség, az általános gazdasági nyomorúság a szimptomái ennek a korszaknak, amelyet a jövő történetírói valószínűleg gangsterkapitalizmus korszaknak fognak elnevezni. Az igazi kapitalizmus lényege szerint képtelenség számba megy az a sokféle korlátozás, amiben a mai embernek része van. Régebben nem kérték minden határon utfelet, nem mozták meg senki javait, ismeretlenek voltak a kényszerrendeletek sokaságai, amelyek nemcsak a szabad versenyt, hanem alapjában véve a törvény és alkotmány fogalmával is ellentmondásban vannak. Európa minden egyes országa egy-egy kis kínai birodalom, amelynek fináncfalai zárják el a világtól. Bizonyos értelemben ma a jómódú rétegek is rabszolgaságban tengődnek, a nincstelen tömegek inségéről és nyomorúságáról nem is szólva.

Tasca, román kereskedelmi miniszter nyíltan beszélt arról, hogy a mai rendszert nem lehet fenntartani. Nem, a mai gangsterkapitalizmusért senki józan emberfia nem lelkesedik. A gangsterkapitalizmust nem fogja sokáig eltűnni a világ, még akkor sem, ha a váltságdíjnak adó és kamat, vagy monopol a neve.

Anglia és Amerika új utakra térnek. Felteszik a sorsnak a kérdést, mi történjék a mai felborult termelési renddel? Egy racionalis és okos infláció a kísérlet próbaköve. Vagy végleg leépíti, vagy egyelőre megmenti, egyensúlyozza a kapitalizmus rendszerét. Vagy sikerül az áru, a munkabér és a pénz értékpárhelyét stabilizálni, az arany mindenhatóságának a rovására, vagy elpusztulunk. Az arannyal fedezett pénz diktatúrája semmiben sem különbözik következményeiben attól a garázdálkodástól, amelyet a gangsterek akarnak folytatni a termelő rétegek rovására. A mai kifordított rendszer, az úgynevezett gangsterse Amerikában, se Európában egyetlen kapitalizmus nem lehet már hosszú életű, mert a termelő elemek teljesen kimerültek.

Dr. Silbermann Jenő

A franciák nem érzélegnek

Nehéz elhelyezni a román gabonát Franciaországban

Retorzió a Németországnak és Amerikának adott kedvezményekért

Páris, május 19.
Az Agence Economique et Financiere című előkelő francia közgazdasági lap jelentése szerint Párisban egy román delegáció tárgyal azzal a céllal, hogy az új kormány illetékes tényezőivel megálapodást kössön a román gabona franciaországi exportjára.

A párisi lap jelentése szerint a francia gazdasági körök meglehetősen visszautasító alapon helyezkedtek a román ajánlattal szemben. Arra hivatkoznak ugyanis, hogy az amerikai gabona erő-

sen konkurrál a román mezőgazdasági termékekkel s Franciaországnak nem jelent előnyt a román gabona lekötése. Utalnak arra is, hogy amikor Románia Franciaországtól gabonája korlátlan átvételét kívánja, majdnem monopóliumot biztosít az amerikai autóexportnak és nemrég Németországgal is olyan kereskedelmi szerződést kötött, amely a német iparra rendkívüli előnyöket jelent. Ilyen körülmények között — írja a párisi lap — nem lehet csodálni, ha Franciaország nem siet gabonaüzletet kötni Romániával.

A sikkasztó könyvelő regényes élete és szökése

Bázelből képeslevelezőlapot küldött cégfőnökének és feleségének

Prága, május 18.
A prágai Orion-rádiókereskedés könyvei átvizsgálásakor megállapította, hogy pénztárából

80.000 korona hiányzik.

A sikkasztó, Cesticky Károly 38 éves könyvelő, akkor már azonban messze járt és

csak levelezőlapot küldött főnökének Bázelből,

amelyben bocsánatot kért a sikkasztásért s azzal mentegeti magát, hogy második házassága, amelyet egy prágai bártáncosnővel kötött,

tulságosan sok pénzbe került.

De pénze már elfogyott s ezért mindent töredelmesen be akar vallani. Cesticky néhány évvel ezelőtt Pozsonyban élt és az Orion-cég ottani fiókjánál dolgozott. Ott feleségül vette egy ottani rendőrbiztos leányát, akitől azonban né-

hány év múlva elvált. Mivel Pozsonyban sok kellemetlensége volt, cégtől arra kérte, hogy helyezze át Prágába. Kívánságának eleget is tettek. Prágában hat évig volt a cégnél s noha nem élt szerényen, senki sem tűnt föl életmódja. Prágában másodszor is megnősült.

az Astoria-bár táncosnőjét vette el.

A házasság után az asszony természetesen elhagyta a bárt, de ma, miután pénz nélkül ismét egymagára maradt, visszavert a parkettre. Az asszonynak egyébként 30.000 korona megtakarított pénze volt s amikor Cesticky, aki abban a házban lakott, ahol az Astoria-bár van, elvette, tulajdonképpen

erre a pénzre spekulált.

Most az asszony is kapott egy szép levelezőlapot Bázelből az elküldött hozomány és ékszerei ellenértéképpen. Férje azt írja neki, hogy csak két év múlva jön vissza.

Mérges illúziók

NAGY SZINÉSZEK ÉS NAGY SZENVEDÉLYEK

A most meghalt Szini Gyula író legutolsó írása

Budapest, május 19.
A színpad a varázslatok világa. Egy kékre festett rongynak kell az eget pótolnia. Egy színész, aki az életben adóságok között vergődik, hatalmas, kincsekben dúskáló királyt játszik előttünk. A közönség, amely csak a nézőtéri oldalról látja a színpadot, azt hiszi, hogy ez az illúziókeltés természetes és könnyű dolog a színésznél. Hiszen erre nevelődik és utánoz, emberábrázoló tehetsége is erre utalja.

Pedig a dolog nem olyan egyszerű. A nézőnek csak el kell gondolnia a következő jelenetet, amely azonban — a kulisszák mögött történik: Romeo most jön az igazgatói irodából, barettel a fején, törrel az oldalán. A gazdasági főnök kezen mondotta meg neki, hogy nincs több előleg. Pedig Romeo holnap árverezni fogják. Píros a dühtől és kétségbeeséstől. És így menjen ki a színpadra, holdvilág mellett szerelmet vallani Juliának?

Romeo az öltözője egyik szekrényében egy palack pókhálós, eredeti, régi tokajt aszút őriz. Egy pohárával felhajt belőle. És máris feledve a rideg gazdasági főnök, a holnapi árverés. Jöhet a holdvilág és illúzió.

Csak aki a kulisszák közt forog, tudja, hogy az ábrázoló művészek hány-szor van szüksége erre a „doping”-ra, amelyet a szesz és egyéb kábító vagy serkentő méreg tartalmaz.

Ezek után aztán nem lehet csodálni,

hogy ép a színpad művészei közül sokan válnak az ital és egyéb bódítószerrek rabjaivá. Néha ép a legkiválóbbak.

Shakespeare-ről, a nagy színésziről vajmi keveset tudunk de az kétségtelennek látszik, hogy fiatal korában társulata tagjaival gyakran időzött a Hableány csapszékben (Mermaid Tower) és itta a nehéz angol söröket. Részeg embert, részeg ember humorát ki tudja még oly élethíven és felfokozva elénk állítani, mint Shakespeare a Falstaff és vidám cimboráinak jeleneteiben?

Kean, a nagy emberábrázoló angol színész szabad idejét a legszivesebben züllött kocsmái alakok közt töltötte. Barátai iszákos csirkefogók voltak. A szesz néha meztelenre vetkőzteti az emberi lelket és Kean bizonyára ezt kereste a kocsmában: az embert legőszintébb, legnyersebb megnyilvánulásaiban.

Shakespeare és Kean, bár nyilvánvalóan szerették az italt, mégsem itták el az eszüket, sőt bizonyos, hogy úgy mondjam, polgári józanságukra vall, hogy mint gazdag emberek fejezték be életüket.

De az itallal szemben nem mindenki tudja megőrizni néha bámulatos önfenntartását. Az ital vidám, életkedvet és illúziót adó cimbor, de gyakran veszedelmes mélységek felé rántja kedvelőjét és hódolóját. Ép az újabb idők színésztörténete szolgál erre nézve szomorú, néha ijesztő példákkal.

A modern idegek mintha még bomlottabbak volnának, mint a régiek és még kevesebb ellentálló erejük volna. Igaz, hogy a mesterséges bódítószerrek fegyvertára is megnövekedett. Ópium, morfin, kokain, hashis — néha megdöbbentő szerephez jutnak a művészetek történetében.

Az ifjabb Cocquelin, a múlt századvég és a század elejének egyik legnagyobb színésze, a világ legjobb Cyranoja, morfinista volt és színpadi sikerei tetőpontján került a szellemi rokkantak, illetve előhalottak világába.

A legújabb időknek egyik legtragiku-

sabb alakja Orszka Mária, az orosz származású nagy német drámai művész volt. A pravaz, amellyel a morfin fecskenedezte magát, lassanként elváhatatlan társa lett. Néha a színpadon tört ki rajta a morfin-éhség és jelenése közben félrefordult, hogy ereibe fecskendezze az illúziót keltő mérget. Többször megmérgezte magát, de életben maradt. Határtalan szenvedélye ölte meg fiatalon. Szív-benulásban halt meg végre.

Harry Walden-re, a kiváló német színészre, a legtekélyesebb Clavigo-ra is sokan emlékeznek még Budapesten, ahol többször vendégszerepelt. Művészetével együtt emelkedett morfinizmusa is. Tragikus körülmények közt lett öngyilkos Bécsben 1931-ben.

A német színpad egyik legnagyobb igérete volt Margarete Koeppke, aki néhány évvel ezelőtt ugyiszólván máról-holnapra tűnt föl őseredeti, kedves tehetségével. De már akkor a morfin és kokain rabja volt. 1930-ban gázzal mérgezte meg magát.

A régebbi mozilátogatók közül ki ne emlékeznék a kedves, mulatságos Max Linder-re, aki Chaplin előtt a filmhumor koronázatlan királya volt. Szintén a morfin rabja lett és önkivületi állapotában öngyilkos lett.

Ezek az újabb megrázó esetek, amelyek mutatják, hogy a színész, amikor illúziót ad zsarnokának, a publikumnak, néha egészségével, sőt életével játszik. A felfokozott sikerek, a világhír mögött néha ott settenkedik a mérges illúziók sárga Buddha-lárva. Zöldesen csillogó szemével kábítja, csábítja áldozatát a művészet legmagasabb meredek felé, ahonnan nincsen visszaút, csak a hirtelen, mélységbe való zuhanás.

Szini Gyula

A Szovjet bevonásával európai kartell készül

Berlin, május 19.

Tegnap tárgyalásra ültek össze Berlinben a jugoszláv, román, lengyel és Európa többi fatermelő államainak kiküldöttei, hogy egy európai fakartell létrehozásának lehetőségeit megvitassák. A konferencián a Szovjet kiküldötte is részt vesz. A kartell létrehozásának fontosságát az a dekonjunktura teszi szükségessé, amely már második éve tart az európai kontinensen. A fatermelő azért is sürgetik az árszabályozó kartell létrehozását, mert Bécsben június 9—12-ike között azoknak az államoknak a kiküldöttei fognak megbeszéléseket folytatni, amelyek fabevitelre szorulnak.

Aradról lehetetlen külföldre utazni a valutarendelet miatt

Arad, május 19.

A valutarendelet óta Aradról teljességgel lehetetlen külföldre utazni, miután a Banca Nationala itteni fiókjához mindegy ideig nem érkezett meg a végrehajtási utasítás. Naponta százával állanak az emberek a jegybank fiókjá előtt, de nem hogy valutát, még felvilágosítást sem tudnak kapni. A teljes zűrzavar és tájékozatlanság természetesen úgy egyeseknek, mint a kereskedelmi forgalom súlyos károkat okoz.

— Dollárpusztító egerek. A dollár hazájában az egerek is, úgy látszik, előnyben részesítik a bankot az élet többi javával szemben. A napokban összerágták Murray George tefiladelliai munkásnak husz év alatt megtakarított ezret dollárját. Murray, aki sorsjegyek töltes eladásával akart újra zöldágra vergődni, a bíróság előtt elmondta azt a tragédiát, amely a bűncselekmény elkövetésére birta. El sem hitték volna neki, ha fel nem mutatta volna a bankjegyeknek össze-vissza rágott maradványait.

SIKERÜNK TITKA BUTORAINK

minőségében és jutányos

ÁRAINKBAN

rejlük!

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASOV BUKURESTI TARGU-MURES

BRASSO „Modern Mozdó” Telefon 518.	
Ma, csütörtökön utoljára „A fehér barát” Richard Voss regénye Charlotte Susa és Gustav Fröhlich Előjáték legújabb Journal	Holnap, péntektől premier! A legújabb és a legszenzációsabb vigiáték Énekes hangosfilm! 2 órás kacagás! PAT és PATACHON „Somérok” Új szenzációs Journal!

Hírek

Töröm a fejemet

A PAPIROS TÜRELMES?

Egy nő irt levelet és a papírra
Behullt kiülről az alkonyi pír.
Azt írta: „Szeretlek, szívem tiéd,
Nem volt kiülről soha senki még...”

Egyszerre csak elpirult a papír.

SAKITÓK FIGYELMÉBE

Sokan vannak, akik már nem szeretnek,
Elmennek, ánde visszatérnek másnap,
Mert félnek: hátha örömet, derűt,
Szerelmet visz a megunt párjuk — más-
nak!

KETTEN EGY NŐ MÖGÖTT

Az egyik így szól: „Semmi különös.”
Másként szól: „Édes!” S ragyog a szeme.
Rendjén van így! Mert szörnyű volna, ha
Mindenkinek egyforma tetszene.

— Románok autószerencsétlensége Pá-
risban. Párisból jelentik: Popescu Pion,
a párisi román követségnél alkalmazott
agens, három román barátjával autókí-
rándulást tett. Az egyik kanyarodónál az
autó felborult és utasait maga alá te-
mette. Valamennyiüket súlyos sérüléssel
szállították kórházba.

— HETMILLIÓS KÉNSZERFELSZÁMO-
LÁS TEMESVÁRON. Temesvárról jelentik:
A közismert temesvári Dénes és Pollák-féle
nagy textilcég beadványban kérte a törvény-
széktől a kénszerfelfszámolás engedélyezé-
sét, illetve elrendelését. A beadvány szerint
a cég közel hét millió lejjel tartozik, nagyobb-
részt beföldi gyáraknak s fizetési kötelezett-
ségének kilenc hónapja nem tud eleget ten-
ni, annak ellenére, hogy tulajdonképpen ak-
tív s mindössze kintlevő követeléseit nem tud-
ja behajtani.

— MÁR NEM VOLTAK ÁRTATLANOK
A TIZENHÁROM ÉVES LÁNYOK... Arad-
ról jelentik: Az itteni törvényszék ma ítélke-
zett Győrfi József CFR-tisztviselő felett, aki
ellen az volt a vád, hogy több tizenhárom-
éves leánygyermeket megrontott. A vádlott
azal védekezett, hogy a szóbanforgó tizen-
három éves lányok már nem voltak ártatlan-
ok és másokat is kiténtettek szerelmükkel.
Győrfit a bíróság, az enyhítő körülmények
figyelembevételével, három hónapi fogházra
és három évi hivatalvesztésre ítélte.

— UJABB SEGÉLYT KAPTAK A MA-
ROSHÉVIZI ÁRVIZKÁROSULTAK. Maros-
vásárhelyi tudósítónk jelenti: A tavaszi ár-
vizkatasztrófa idején Maroshévíz lakossága
is sokat szenvedett az áradás miatt. Annak
okán a belügyminisztérium 50.000, a várme-
gyei prefektúra pedig 180.000 lej segélyt fo-
lyósított számukra. Raileanu vármegyei pre-
fektusa most ismét kint járt Maroshévizen és
az árvízkarosult gazdák között újabb segély-
összegeket osztott ki.

— AZ UJSÁGIROT VERTÉK MEG — ES
O KERÜL A VADLOTTAK PADJÁRA.
Aradról jelentik: Emlékeztet, hogy Balla
Károly, a B. L. aradi munkatársa sorozatos
cikkeiben számolt be az ottani fogházban
valózkodó állapotokról. A fogház igazgatója
emiat Ballát magához kérette, azzal, hogy
elvilágosításokat szolgáltalt neki, alig tette
az azonban az újságíró a lábát a fogházépü-
letbe, amikor hirtelen lerántották a pincébe
és ott agyba-főbe verték. A felháborított újsá-
gíró meg is indult az eljárás — Balla ellen
és a tárgyalást már ki is tüzték június 3-ára.
Balla Károlyt azért ültették a vádlottak pad-
jára, mert — a vádirat szerint — lapját
rendszeresen tájékoztatta a fogházban folyó
brutalitásokról, amelyeknek áldozatai legin-
tebb politikai foglyok voltak.

— A brassói tartalékos tisztek figyel-
mébe. A tartalékos tisztek országos szö-
vetségének brassói tagozata tudomására
hozza az érdekelteknek, hogy azok a tar-
talékos tisztek, akik beiratkoznak az
egyesületbe, ötven százalékos kedvez-
ményben részesülnek a vonaton és negy-
ven százalékos kedvezményben a hajó-
kon. Ezenkívül számtalan egyéb kedvez-
ményt biztosít nekik ez a tagság. Bővebb
információkkal a helybeli tagozat titkára,
Constantinescu Atanasiu szolgál, a Mo-
nopol-hivatalnál, a pénzügyigazgatósági
épületben.

— SCHALOM ASCH, MOSZKVA c. regé-
nye a leghatalmasabb epikai mű, a legmeg-
ragadóbb, legszínesebb kép a mai Orosz-
országról. Nem propaganda a bolsevizmus mel-
letti és nem vitairat a bolsevizmus ellen, ha-
nem egyformán megértő, átérző, barát és el-
utasító. Végigszövegezi lelkében az orosz
forradalmakat és örömmel töltik el lelkét az
orosz remények. Ára 168.— Lei. Kapható
a B. L. könyvosztályában.

Nincs irgalom!

Temesváron a belügyminiszter parancsára mégis elbocsátják a városi tisztviselőket

Hiába van rá ledezet, hiába van szükség rájuk, a parancs
parancs maradt

Temesvár, május 19.
Temesvár városi tanácsa néhány hét-
tel ezelőtt igen kellemetlen helyzetbe ke-
rült. Rendeletet kapott a belügyminisz-
tériumtól, hogy

bocsássa el az összes napidijasokat, va-
lamint azokat a tisztviselőket, akiknek
nincs meg az előírt közigazgatási képesi-
tési vizsgájuk.

A városi tanács felterjesztéssel élt a ren-
delettel szemben. Hangsúlyozta, hogy a
jóváhagyott költségvetésben kellő fedezet
van az elbocsátásra ítélt tisztviselők és
napidijasok fizetésére, egyébként pedig
a városi adminisztrációnak most talán
még sokkal inkább szüksége van ezekre

— Elhízott egyéneknek a természetes
„Ferenc József” keserűvíz kura hatalmas-
an előmozdítja a bélműködést, a testet
könnyedé teszi s tiszta fejet és nyugodt
alvást teremt. Az orvosi szakirodalom ki-
mutatja, hogy a Ferenc József víz a máj
és a végbél felé irányuló vértódlások-
nál, valamint aranyérnél és prostataha-
joknál is áldosos hatást fejt ki. A Fe-
renc József keserűvíz gyógyszerárakban,
drogériákban és fűszerüzletekben kap-
ható.

— BOSSZUBÓL KIRALYSÉRTÉSÉRT JE-
LENTETTE FEL NEVELŐAPJÁT. Maros-
vásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásár-
helyi ítélőtábla csütörtök délelőtti tárgyalá-
sán vonta felelősségre Dogariu Gligor mező-
madarasi gazdálkodót, akit nevelt fia, Sichi-
san Vasile jelentett fel az uralkodó és a had-
sereg megsértése miatt. Dogariu a tárgyalá-
son elmondotta, hogy valamikor a falu leg-
módosabb gazdái közé tartozott, de most alig
van valamije, mert Sichisan Vasile, akit ő
örökre fogadott és felnevelt, majdnem egész
vagyonát elprédálta. Emiatt sokat civakod-
tak egymással. A legény aztán úgy állott
bosszút rajta, hogy feljelentette. Úgyében
a törvényszék már egyszer felmentő ítéletet
hozott. Minthogy a hálátlan fiú vádjait nem
sikerült a tábla előtt sem igazolni, a bírósá-
g másodszor is felmentette Dogariu Gligort
a királysértés vádjáról.

— GYERMEKEK HAVASI NYARALTA-
TASA. Magyar ügyvéd-család elvállal iskolá-
s gyermekek nyaraltatására, Erdély legszebb
és legegészségesebb vidékén, a világhíres Bor-
szék fürdő közvetlen közelében fekvő Töl-
gyes (Csikmegye) községben. A gyermekeket
tanárnő gondozza és orvos felügyeli. Tölgyes
község a tenger színe felett 740 m. magasság-
ban fekszik, ózondus fenyőerdők között, szél-
től védett, pormentes helyen, bő borvíz for-
rásokkal. Kiránduló és játszó helyekkel. Je-
lentkezni lehet június 15-ig. Bővebb felvilá-
gosítást nyújt dr. Kugler Vilmosné, Tulgheș,
(Jud. Ciuc). (be)

— MAROSVÁSÁRHELYEN TILTOTT MŰ-
TÉRTET LETARTÓZTATTAK EGY SZÜ-
LÉSNŐT. Marosvásárhelyi tudósítónk jelen-
ti: Beszámoltunk már arról, hogy Gábor Ir-
ma szentháromsági 30 éves urileány tiltott
műtét következtében meghalt. A marosvásár-
helyi ügyészség vizsgálatot indított a halál-
eset körülményeinek tisztázására és a nyom-
zás során elrendelte Kacsó Anna születő
letartóztatását s egyben arra is utasítást
adott, hogy a holttestet ekszhumálják. A ha-
tósági boncolást szerdán délután hajtották
végre s ekkor megállapították, hogy az ál-
dott állapotban levő urilányon kötötüvel,
vagy hasonló hegyes szerszámmal hajtották
végre a műtétet. A boncolás eredményeké-
ppen az ügyészség elrendelte, hogy a születő-
nőt helyezték vizsgálati fogságba.

— 25 ÉVES ÉRETTSEGI TALÁLKOZÓ.
Felkérjük volt osztálytársainkat, akik 1907-
ben a kolozsvári felső kereskedelmi iskolá-
ban érettségiztek, hogy a folyó é. június 5-
én megtartandó 25 éves érettségi találkozó-
n megjelenjen szíveskedjenek. Moldován József,
Kolozsvár, Trefort-u. 9., Torday József, Ko-
lozsvár, Kereszt-u. 6. (be)

— ÉRTESÍTÉS. Bukarestben elhunyt hon-
fitásunk, Farkas Ignác lelki üdvéért gyász-
istentiszteletet tartunk Brassóban, Szt. Imrén
és Tuszánod e hó 21-én. Gyászoló özvegye,
özü. Farkas Ignác szül. György Erzsé-
bet. (e)

— ELVESZETT 10 hónapos farkaskutya.
„Murx” névre hallgat. Bórszj a nyakán, vi-
lágos folt a mellén. Becsületet megtaláló ké-
retik jutalom ellenében Brassó, Szent János-
utca 34. szám alatt leadni. Foto Klein. (e)

a munkaerőre, mint eddig bármikor.

A felterjesztésre a belügyminisztérium
most adta meg a választ.

Elutasította a városi tanács kérését s
egyben szigorúan kötelezte az előbbi
rendelet azonnali végrehajtására.

Igy aztán a városi tanács a mai napon
tiz tisztviselőnek és hat napidijasnak
kézbcsitette ki a felmondó levelet. A tiszt-
viselők felmondása augusztus elsejére
szól.

Az elbocsátásra ítélt tisztviselők között
több van, aki már nyolc éve teljesít szol-
gálatot a városházán. Egyébként pedig öt
közülük kisebbségi és öt román.

Pénzhiány miatt bezárás fenyegeti a kolozsvári klinikákat

Kolozsvár, május 19.

Több alkalommal foglalkoztunk a kolozs-
vári egyetemi klinikák súlyos helyzetével, a
mely valóban megdöbbentő nyomorúságról
és tehetetlenségről tesz bizonyosságot. Eddig a
sebészeti, belgyógyászati és szülészeti klini-
kák munkásságát nehezítette meg a sokféle
mizéria, különösen a fűtőanyagok és a vil-
lanyok hiánya. Most aztán kiderült, hogy
az elmeorvászati klinika sorsa is teljesen
bizonytalanra vált és az egyetemi tanács már
fontolóra vette azt a lehetőséget, hogy Er-
dély hatalmas elmeorvászati klinikáját
bezárja, mert a betegeket ellátni már nem
lehet. Hogy ez mikor következik be, azt tud-
ni nem lehet, de annyi bizonyos, hogy a
több száz elme- és idegbetegre berendezett
klinika munkássága a pénzhiány miatt a
legtragikusabb vergődés képét mutatja.

— ELÁRVEREZTEK MAROSVÁSÁR-
HELYI LEGELEGÁNSABB FODRASZÜZLE-
TÉT. Tudósítónk jelenti: Csütörtökön dél-
előtti 9 órától délutáni 1 óráig pergett a vég-
rehajtó dobja Marosvásárhelyi legelegánsabb
fodraszüzletében, a Lux-szalóban. Az üzlet
tulajdonosa ellen adó, városi takszák és ház-
bérhátrálék miatt 80.000 lej erejéig vezettek
árverést. A szomorú aktusnak rengeteg bá-
mulója akadt a hetivásárra besereglett vi-
dékies és a korzó közönsége közül. Délig az
adó és városi illetékhátrálékok begyűlték a
potom áron dobraitűtött üzlet ingóságainak
eladási árából.

— MÁR NEM CSAK HUZZA AZ ÁG A
SZEGÉNY EMBERT, HANEM LE IS ÜTI.
Kolozsvárról jelentik: Boér István 50 éves
vendéglőst, akinek a Petőfi-utca 5. szám alatt
van üzlete, szerdán délen tragikus szeren-
csétlenség érte a kolozsvári sétátérén. Az
egyik fáról egy hatalmas ág zuhant le és
lábát törte Boérnak s azonkívül még súlyos
belső sérüléseket is okozott. Boér a szeren-
csétlenség után a mentők szállították be a
sebészeti klinikára, ahol azonnal műtétet haj-
tottak végre rajta. Állapota azonban olyan
súlyos, hogy még csütörtökön délelőttre sem
nyerte vissza eszméletét. A kolozsvári séta-
térén a múlt évi nagy viharok több faóriást
annyira meggyötörték, hogy a hatalmas ágak
közül több lezuhanófélben van. A városi ta-
nács ugyan elrendelte a sétatéri faóriások fel-
lívizsgálását és a korhadó ágak lenyesését,
de, úgy látszik, ennek a rendelkezésnek nem
tettek mindenben eleget s ez a mulasztás
most ismét tragikus szerencsétlenségnek vált
az okozójává.

— A CUKORBETEG KOSZTJA. Cukorbe-
tegek részére írta dr. Horvay Lajos. Az is-
mert specialista tollából most jelent meg e
munka második kiadása, mely minden cukor-
beteg számára fontos. A könnyen érthető sti-
lusban megírt mű mindazt tartalmazza, amit
a cukorbetegnek a tudomány legújabb meg-
állapításai szerint betegségről tudnia kell. A
cukorbetegség gyógyítható, amennyiben a
beteg az orvosi előírásokat pontosan betartja
és a kitanó szakorvos tanácsait követi. A
könyv fontosabb fejezeteiből: Hogyan ala-
kul a cukorbeteg kosztja? — A zsírszegény
és fogyókoszt. — Egy főzeléknep. — Zab-
lisztalap és más szénhidrátus napok. — Az
insulinnal kezelt beteg kosztjáról. — A cu-
korbeteg gyermek kosztjáról. — Néhány
őszinte tanács cukorbeteg részére. — Idényét-
lapok. — Konyhareceptek. — Lelki izgalmak.
— Fürdőhelyek. — Főzés. — Ezen értékes és
fontos munka ára 78 lej. Kapható a B. L.
könyvosztályában.

Brassó város és Brassó- megye nyugdíjasaihoz

A miszenvedéseinknek mértéke betelt. Elér-
kezett a törvényes keretek közötti cselekvés
utolsó órája. Senkiben sem bízhatunk, csak
a jó Istenben és magunkban. Álljunk össze,
szervezkedjünk, hogy aztán jogaink kivívása
és érdekeink biztosítása érdekében kellő suly-
lyal léphessünk fel.

Alakítsuk meg Brassó székhellyel az Erdé-
lyi és Bánsági Nyugdíjasok Országos Egye-
sületét. Lépjünk ebbe be minden nyugdíjas,
rangra és nemzetiségre való tekintet nélkül.
Új szervezetünk a regáti testvérintézménnyel
szerves kapcsolatban, de az eredmény kivívá-
sához szükséges erővel vegye kezébe kátyu-
barekedt ügyeink intézését.

A jelentkezők sajátkezü aláírással közöljék
pontos adataikat: nevüket, lakhelyüket, rang-
jukat, nyugdíjas minőségüket és tegyék meg
a kijelentést, hogy az alakítandó szervezetbe
tagként belépni kívánnak. Ezeket a belépési
nyilatkozatokat juttassák 15 napon belül hoz-
zájuk, (Brassó, Deresteyi-ut, Török-telep 6. sz.
A Kocsis-gyár mellett). A megalakulással
kapcsolatos további intézkedésekről a B. L.
utján fogjuk az érdekelteket tájékoztatni.

Mindaddig, amíg a megalakulás megtörtén-
hetik és új védelmi szervünk megkezdheti
munkáját, adakozzunk egymás segítségé-
sére. Adományok, melyek nyilvánosan fog-
nak elszámoltatni, a fennebb közölt címekre
küldendők.

Ne késlekedjünk! Tömörüljünk és vivjük
ki törvényes eszközökkel igazságunk diada-
lát!

Testvéri üdvözléssel:

Brassó, 1932. május 19.

Vasas Sándor,
nyugdíjas vasutas.

Erről jut eszembe

Khon és Grün a vonaton utaznak.
Egyszer csak nagyobb állomásra érnek,
ahol a vonat úgy megáll, mintha soha
sem akarna többé megindulni. Khon és
Grün kidugják fejüket az ablakon és
bámultakodnak. Hát látják, hogy két
rendőr felszáll az egyik kocsi-
ba s néhány perc múlva leleszkolnak egy kis
emberkét. A szerencsétlen flótás vala-
mit mondani akar, de ahogy kinyitja a
száját, a vaskos rendőrököl beledöngöl
a bordái közé. A kicsi emberke nagyot
lódul, de azért ismét élni akarván az-
zal az alkotmányos joggal, amelyet
polgármestere szabadságának
neveztek el a jogtudomány bölcssei, is-
mét kinyitja a száját. Most sem juthat
szóhoz, mert másik oldalról kapta meg
a porciót az élet és vagyonbiztonság
fölött örködő rendőrököltől.

Khon és Grün összenéznek.

— Osz, posz, — mondja Khon, —
erről jut eszembe, hogy egyszer két
detektív beállit hozzám. Gyerünk csak
egy kicsit a rendőrségre Khon ur,
mondják nekem. A feleségem kezd sir-
ni jajveszékelné, sikoltozni. Ne sirj,
szóltam az asszonynak, nem lesz semmi
baj. Felmegyek a rendőrségre, kicsit
elbeszélgetek a detektív urakkal és az-
tán hazajövök. Ezért ne sirj nekem. Jó,
jó, aggodalmaskodott a feleségem, de
hát az utlevél-ügyet kezdik firtatni.
Azzal nincs semmi baj, mert ha meg-
kérdezik, hogy honnan kaptam azt a ka-
tonai igazolványt, én megfelelek. Igen,
de ha azt a kovácsot kérdezik. Legyél
nekem csak nyugodt, mondtam, az
asszonynak, azt nem kérdezik és ha
megkérdezik, akkor arra is tudok
olyant felelni, hogy még ők kérnek bo-
csánatot. Hát csak legyél nekem nyu-
godt és ne lamentáld tele a házat ne-
kem, a Khon mindenre fel van készül-
ve és ha kérdezik, akkor ő kivágja ma-
gát.

— Nu és? — kérdezte Grün, reszket-
ve a kipáncsoltágtól.

— Nu és?! — méltatlankodott Khon.
— Felóra múlva lepedőben píttek haza
a rendőrségről.

— Aber, Khon! — csópálta a fejét
Grün, — hiszen te mondtad az asz-
szonynak, hogy mindenre tudsz felelni,
amit kérdeznek!

— Na ja! — felelte diadalmasan
Khon. — Ezt mondtam nekem is a fe-
leségem, amikor meglátott a lepedőben.
De nem kérdeztek semmit!...

Az

**ELITE kávéház-
étteremben**

Brassó,

F. Berend Mária

hegedűművész n. hó 22-től
esténként hangversenyez.

— Apponyi Genfben. Genfből jelentik: Apponyi Albert gróf és neje csütörtökön délelőtt Genfben érkeztek. A nagy magyar államférfit a Genfben tartózkodó magyar diplomaták ez alkalomból különösen meleg szeretettel fogadták.

— IDŐJÁRÁSEJELENTÉS. Budapestről táv-
íratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint meleg, száraz idő, legfeljebb délutánonként apró zivatar várható.

— ELOFIZETŐINK kisérik figyelemmel a címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

— MUZIKALIS BETÖRŐK. Parkol John, egy amerikai nagyiparos felesége, férje elfoglaltsága miatt, gyakran maradt lakásában egyedül. Az unalmas órákat zongorajátékkal igyekezett enyhíteni. Egy ízben, amikor nyitott ablak mellett játszott földszinti szobájában, elegáns fiatalember lépett be a szobába. Bemutatkozott s mint Chopin-rajongó, engedelmet kért, hogy hallgathassa a játékot. Néhány perc múlva újabb idegen jelent meg, odasompolygott a hölgyhöz és suttogva figyelmeztette, hogy hallgatója szökött örült, aki csak addig marad nyugton, amíg zenét hall. Azzal a figyelmeztetéssel, hogy a hölgy megszakítás nélkül játszs-
zék tovább, a második idegen eltávo-
zott, hogy „segítséget” hozzon. A meg-
retentett hölgy mint az automata jár-
szott tovább és beletelt egy óra, amíg
hátrafordulva, megkönnyebbüléssel ál-
lapíthatta meg, hogy az első számú
idegen is eltűnt. Sietett a szomszédos
szobába, ahol feltörve találta a pénz-
szekrényt, amelyben az elrablott bank-
jegyek helyén néhány elismerő sort
talált a kellemes kisézőzenéért, amely
az agyfajrt betörőknek munkáját na-
gyon megkönnyítette.

— BETÖRŐK JÁRNAK A FALVAKBAN. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: Kézdi-
szentléleken pünkösöd másodnapján a szoká-
sos bucsu alkalmával a falu legényei mulat-
ságra gyűltek össze. Javában folyt a bál, a
mikor a rendre felügyelő csendőrséget azzal
a hírrel lepték meg, hogy János Miklós szabó
lakását feltörték és kirabolták. Kiderült, hogy
míg János a bálban volt, addig valaki a laká-
sát feltörte és onnan, a szabó katonaládá-
ját, amelyben a tehénvásárlásra félre tett
3500 lej készpénz volt, — elvitte. A csendő-
ség rövid nyomozás után a lakás közelében,
a lucernásban, a ládát üresen megtalálta, a
tettest azonban még nem sikerült ártalmat-
lanná tenni.

— KETTŐS SZERELMI DRÁMA BÉKÉ-
CSABÁN. Békéscsabáról jelentik: Kettős sze-
relmi dráma rázkódtatta meg tegnap a város
nyugalmát. Tevan Nándor huszonöt éves ma-
gashivatalnok régebbi idő óta szerelmes volt

Patai Ilona huszonnégy éves tisztviselőnőbe.
Házasságuk elé akadályok gördültek, amiket
a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudtak elhá-
ritani utjukból. Emiatt elhatározták, hogy
inkább a halálba menekülnek. Tegnap revol-
vert vásároltak és kimentek a város közelében
elterülő kiserdőbe, ahol a fiu előbb agyon-
lőtte szerelmét, majd önmagával végzett.
Mindketten azonnal meghaltak.

— MEG MINDIG HOMALY FEDI RUT-
KAY SZÁZADOS UTOLSÓ LEVÉLÉNEK
TARTALMÁT. Budapestről jelentik: A barát-
nője, özvegy Litty Kálmánné lakásán öngyilkossá lett Ruttkay százados tudvalevőleg
a tett elkövetése előtt egy kis levélkét írt, a
melyet ott hagyott Litty Kálmánné laká-
sának szalonnaszalkáján. Ez a levél, amely ta-
lán az egyetlen felvilágosítás lett volna a ti-
tokzatos halál körülményeiről, az öngyilkos-
ság után azonnal eltűnt az asztalkáról és az-
óta nem is került elő. A rendőrség végre meg-
tudta, hogy a levél Fömlötör nyugalmazott
alezredeshez került, aki régi barátja volt
Ruttkaynak és aki, az öngyilkosság hírére,
elsőnek sietett le Litty Kálmánné lakásába. Fömlötör
alezredesi tegnap kihallgatták és az alezredes
ki is jelentette, hogy a levél nála van, miután
az neki volt címezve, tartalmáról azonban
megtagadott minden vallomást, azzal, hogy
az magán- és bizalmas természetű. Ilyenfor-
mán a hatóságok és a közvélemény továbbra
is tájékozatlanul áll a különös dráma ügyé-
ben.

— A TUTSEK-NÖVÉREK HANGVERSE-
NYE NAGYSZEBENBEN. Tutsek Piroka és
Ilonka brassói fényes sikertű hangversenyük
után most Nagyszebenben adnak énekestélyt.
A kiválóan képzett és gyönyörű hangú mű-
vésznők nagyszebeni művész- és műpártoló
körök felkérésére határozták el ezt a hang-
versenyt, s így annak sikere eleve biztosított-
nak tekinthető, hiszen Nagyszeben műértő
közönsége hírből már jól ismeri a művésznő-
ket és így kétségtelenül meg fogja ragadni a
kedvező alkalmat, hogy meghallgassa ezt a
két különös isteni adománnyal megáldott fia-
tal művésznőt. A hangverseny Nagyszebenben
június hó 1-én lesz.

— ÚJ INTERIMAR KÉZDIVASÁRHELY
ÉLÉN. Tudósítónk jelenti: Kézdivásárhely
lakossága körében nagy meglepetést keltett
az interimar bizottság kicserélése. Már napok
óta beszélték, hogy az interimárnak menni
kell, azonban nem merték remélni, mert az
interimar elnöke, dr. Bidu Valér kórházi fő-
orvos, magas protekciónak örvendett, így töb-
bek között rokonságban állott magával Jor-
ga miniszterelnökkel is. Tegnap délután azon-
ban valóságga érlelődött a kicserélésről szóló
hír. U. i. megérkezett a városhoz a prefektus
átírata, melynek alapján az interimar bizott-
ságot kicserélték és az új, ideiglenes bizott-
ságnak Gábor György primpreior délután 4
órákor át is adta a város vezetését. Az új bi-
zottság tagjai: Coltofeanu Damián ügyvéd,
volt járásbíró, Popescu Gheorghe volt állo-
mástfőnök, dr. Elekes Béla ügyvéd, Dima Joan
iskolaigazgató és Fábán Ignác asztalos. Ér-
dekes, hogy a régi bizottság tagjai közül csak

A brassói Modern Mozgó közleménye

A közönség figyelmébe!

Mindenki szíves tudomására hozzuk, hogy

23-án, hétfőn

és

24-én, kedden

5, 7 és 9 órákor

vagyis minden előadáson fellép személyesen a legkedvencebb filmszínész, a legszimpati-
kusabb énekes, táncos komikus,

Verebes Ernő

és partnere Anny v. Tubay

A közönség kedvence, a rajongásig szeretett filmszínész 45 percig vagyis háromnegyed
órát játszik a közönségnek.

Szemből az eddig vendégszerepelt filmszínészekkel, Verebes Ernő nem csak megje-
nik, hanem dolgozik, játszik, produkál, nevetett, humorizál és felejthetetlen emléket hagy
minden néző szívében.

1. Verebes románul németül és magyarul beszél a közönséghez.

2. Verebes énekel, táncol, humorizál, a nézőtérre megy és a közönség kö-
zött aranyos humorával állandó derűtséget, jókedvet tartja a közönséget

3. Verebes fellép a legújabb filmekkel, amelyek a legújabb sikerű újodásai
kerül Romániában PREMIER-ként bemutatásra:

„Szerelmemre vágyik a szívem”

Mein Herz sehnt sich nach Liebe. Német énekes, táncos sláger-operette. Főszerepben
szintén VEREBES, partnerei Marianne Winkelstein, Trude Berliner, Joh. Richmann, Paul
Hörbiger, Max Adalbert.

A szenzációs vendéggel szenzációs filmet is adunk.

Jegyek elővételben már kaphatók.

Az autogrammközlő bevétel jótékony célra, a brassói munkanélküliek javára
lesz fordítva és Suciú primár ur kezéhez lesz befizetve.

Verebes csak kizárólag a Modern mozgóban látható, utcán, kávéházban nem mutat-
kozik, autogrammot csak a Modern mozgó irodájában ad. Szállodában nem fogad.

Dima Joant hagyták meg, aki ellen a város-
nak nem is volt kifogása. Ellenben cseppet
sem sajnálják dr. Bidu távozását, aki túlfü-
tött sovinszta érzelmeivel sokszor keltett a
törzsgyökerek székelő város lakossága köré-
ben megbotránkozást, csöppet sem szolgálva
a román-magyar lelki közelségnek érde-
keit. Az új bizottság tagjai Coltofeanuval az
élen, eddig megértő embereknek bizonyultak,
a város társadalmi életében.

— A SZÉKELY ÁLDÓZATKÉSZSÉG MEG-
MENTI AZ ÁRVAHÁZAT. Kézdivásárhelyi
tudósítónk jelenti: Régi, szép multa tekint-
het vissza a háromszék vármegyei Árvaleány-
nevelő intézet, mely kézdivásárhelyi otthoná-
ban a székely árvaleányok ezreit vette védő
szárnyai alá és egzisztenciát teremtett nekik,
bocsátotta ki az életbe. Az árvaház alapjait
annak idején báró Szentkereszt Stefánia
kezdeményezésére a székely asszonyok mun-
kája folytán a székely áldozatkészesség terem-
tette meg. Ehhez az áldozatkészességhez folya-
modott most újból az árvaház vezetősége, mi-
kor a gazdasági válság kétségessé tette az ár-
vaház további fenntartását. Régebben az in-

tézet fejlődését és fennmaradását biztosította
a mindenkori kormány, a város, valamint a
vármegye hathatós anyagi támogatásával, ne-
hány esztendő óta azonban levette a kezét
röla minden hivatalos faktor. Az árvaház
legutóbbi közgyűlésén vetődött fel dr. Molnár
Dénésné indítványa alapján az a terv, hogy
kultúresték rendezésével kell az árvaházat
megmenteni az összeroppanástól. Az estékét
rendező hölgybizottság, melynek sorában
román urink is helyet foglalnak, minden hé-
ten sikerült esték jóvedelmével gyarapítják
az árvaház anyagi helyzetét, dicséretet érde-
melve ki minden irányból. Furcsa mégis,
hogy a Curenul számában tegnap olyan tu-
dósítás jelent meg ezekről az estékről, mely
megesufolása a kölcsönös együttműködés le-
hetőségének.

★ ISTEN ORSZAGA FELE a címe Földi
Mihály legújabb regényének, mely az Áthe-
neum 68 lejes sorozatában jelent meg. Ez a
sorozatban megjelent könyvek állandóan rak-
táron vannak a Brassói Lapoknál. Keresse fel
könyvtárlányunkat, ahol csaknem minden
könyvudonságot beszerezhet.

A B. L. regénye

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBÓK ATTILA

A fiu szinte zokogva kiáltott fel:

— És én még védtem! Szembeszálltam
velük... Pedig kifelé áll a szekereim rud-
ja... És most maga, is elhagy, Suzy...
Mindenki elhagy...

— Ne sajnálja, hogy megvédelmezett,
Kari. Én magának nagyon, de nagyon jó
barátja vagyok. A huga... Testvére. De
mást szeretek... Azonban magán mulik,
hogy mindig jóbarátok legyünk. Akarja?
— Igen... Csak maga mellett élhessek.

A közelében...

— Ne féljen... Gondom lesz reá, hogy
mellettnk maradhasson.

— Köszönöm, Suzy!

A fiu megcsókolta a leány kezét.

Aztán elmentek az éjjeli misére.

Szótlannul haladtak egymás mellett.

Szomorúak voltak mind a ketten.

Amikor mise után hazakísérté Lehota

a leányt, Suzy akkor sem beszélt. A

kapuban melegen megszorította a fiu

kezét s azt mondta neki:

— Igaz, hogy ünnep van holnap. Nagy

ünnep. De azért fartsuk meg a francia
órát... Vegye át jól megegyeszer a con-
jugatio-t, a chanter ige passé antérieur-
jét...

— Meg lesz velem elégedve, Suzy... A
sok restanciám miatt is haragszik Ré-
csy... De nekem mindennél fontosabb,
hogy maga legyen megelégedve... Mit bá-
nom én az egész világot? Rugjanak ki!
Nem élet, az én életem!

— Hát a francia leckék miatt is baja
volt?

— Elhanyagoltam az irodát...

— Azért tudta olyan jól a feladatot
mindig! De nem baj... Mégis azt mon-
dom, a leckéjét jól tanulja meg. Jó éj-
szakát, Kari!

A segédjegyző kábultan, kavargó fej-
jel ment a havas, néma uton a falu fe-
lé. És önkéntelenül is észbe jutott a
chanter ige passé antérieur-je... Jólesett
ismételni a leckét... Nem gondolni sem-
mire, csak a leckére... És egészen hazáig
halkan conjugált:

— Eus-je chanté? Eus-tu chanté? Eut-il
chanté?...

TIZENEGYEDIK FEJEZET

amelyben Suzy bebizonyítja, hogy ő
nagy stílusú üzletember

Suzy kora tavasszal váratlanul megint
Pesten termett s első útja persze a Prá-
ter-utcai „áruházba” vezetett. Nagy meg-
elégedéssel állapította meg a Vannay
kisasszony, hogy az üzlet menete kifogás-
talan, az áruraktár bővült, Moravek ur
pontosan vezeti a pénztárkönyvet, s a tu-
lajdonos jó színeben van.

— Délután, — indítványozta Mágori-
nak, — menjünk el a Gerbaud-be uzson-
názni.

Mágori zavarba jött:

— Boldogan, Suzy... De nem mehet-
nék máshová?... Valami kisebb helyre...
Mondjuk a Valéria-kávéházba...

Suzy elmosolyodott:

— Persze... Mindig elfelejttem, hogy
maga csak titokban boltos... Hát menjünk
Budára sétálni, aztán majd beülünk vala-
mi kis cukrászdába... Mint valami szerel-
mesek...

Erre a szóra Mágori egy kis bizsergést
érezett vérében. Finom műszer az idegzet,
amely a jövő sötétjében is felfog néha
egy-egy még alig derengő érzést. A boltos
szerette Izabellát, de sokat gondolt Suzy-
re, jó szellemére és nem tudta elképzelni
azt, ami az ő helyzetében a világban a
legtermészetesebb lett volna, hogy a Van-
nay kisasszony, a most már előkelő, gaz-
dag, elkényeztetett leány ne törődjék az
ő sorsával, aki másba szerelmes.

Főnn a várbán, az ódon kis cukrászdá-
ban is üzleti ügyekről beszéltek.

Mágori nagy örömmel újságolta, hogy a
Práter-utca végén hatalmas új vásártér
nyílik meg, — fedett csarnokok lesznek,
külön a lovasártnak, külön a marhavásár-
nak... Nagyon sok vidéki, falusi ember
fog megfordulni a környéken s be kell
rendezkednie, hogy a parasztnépnek való
holmikat is áruljon, tarka kendőket, be-
kecsket, báránysüveget és házi szőttese-
ket. Sajnos, kicsi a bolt, így is alig fér az
áru... Aztán aggodalmaskodott, hogy a
konkurrencia is könnyen észrevehető,
hogy nagy forgalmu helyre lesz a kör-
nyék s valakinek majd észbe jut szövet
és rövidáru üzletet nyitni, — ami igen
nagy baj lenne.

Beszélgetés közben azt is elmondta
Mágori, hogy az üzletével szemben levő
hatalmas garage megbukott... Azt meg
olyan nagyra szabták a vállalkozók, hogy
reá kellett fizetniük... Száz kocsi helyett
a legjobb eset volt, ha husz-harminc au-
tomobil számára béreltek boxokat. Nem
nagy garage-nak való hely a Práter-utca.
Hiszen még aszfaltozva sincsen az a ré-
sz, ahol a garage áll.

Suzy nagyon figyelte arra, amit Mágori
a garage-ról mondott.

— Kiváncsi vagyok arra a garage-ra...

Holnap megnézem.

— Miért?

— Majd megtudja...

Másnap reggel valóban megnézte a ga-
rage-t, aztán sietett a Mágori boltjába.

Beült az irodába és kijelentette:

— A garage-t az Isten is arra terem-
tette, hogy nagy áruház legyen belőle...

Ki fogjuk bérelni tíz évre... Berendez-
zük... Egy tucat segéddel fog dolgozni Le-
ci s egy év múlva a saját autóján járhat.

Mágorit majd kilelte a hideg a rém-
lettől.

— Talán csak nem mondja komolyan,
Suzy? Hiszen ahhoz rengeteg tőke kell.

És kérdéses, hogy elég nagy forgalmat
lehetne-e csinálni.

Suzy határozott hangon jelentette ki:

— Ami a tőkét illeti, én előkerítem, és
csó kamatra. Majd a tante jót áll érte-
tem... Belépek társnak az üzletébe...

— Nem, Suzy, nem fogadhatom el!

Suzy reá sem hederített:

— A boxokból áruosztályokat csinál-
lunk... Egyik boxban ruhaszöveteket,

másik boxban vásznat, a harmadikban
konfekciós dolgokat árulunk... Ami a
forgalmat illeti, az is meglesz... Reklám-
hadjáratot rendezünk... Az összes lapok-
ban... Bizza csak rá! Itt a kezem!

Csapjon bele... Szerződést kötni még
érünk... Majd ha meglesz minden...

Mágori kezét adott. De arra gondolt,
magában, hogy most aztán mindennek vé-
ge. Bele fognak bukni a vállalkozásokba.

De ha megtette, mennie kellett vele elő-
ször, hogy elfogadta a leány segítségét.

De ha megtette, mennie kellett vele elő-
ször, hogy elfogadta a leány segítségét.

Talán sikerülni fog a nagy áruház terve-
Bármennyire is merész álom... Meggazdál-
kodhatik... Bátran beállíthat Barlaide-
hoz, megkérni Izabellát kezét... Sokat

már ugysem várhat... Izabellát az anyja
azért viszi Nizzába, Deauville-ba, Párizs-
ba, hogy férjet fogjon neki... Va banquet

Folytatása következik!

Tenniszütők és labdák legelőnyösebb beszerzési forrása:
Foto- és Sport-áruházban
BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 1
Tenniszütő-javításokat kiváló szakember által vezetett speciális műhelyben jutányosan eszközölök!

MacDonald felgyógyult és újra átvette hivatalát

London, május 19.

MacDonald angol miniszterelnök, akit szemoperációja következtében hosszabb idő óta szanatóriumban kezeltek, a kitűnően sikerült operáció után véglegesen meggyógyult, elhagyta a szanatóriumot és újra bevonult a miniszterelnökségi palotába.

A miniszterelnök, aki kijelentette, hogy ismét teljes erejével áll az ügyek élére, politikai hívei nagy óvációkkal fogadták.

Szász Endrét — jubiláltatják

Mert, hogy nem ő jubilál, hogy nem tőle indult ki ez az ünnepi akció, az bizonyos. Szász Endre, az erdélyi magyar sajtónak ez a finom, kulturált, száz százalékos ujságíró ujságírója, sokkal szerényebb és személytelenebb, sokkal jobban egybeforrott hivatásával, semhogy észbejusson egyszer, magára is gondolni. Az ő huszonötödikére, amit 1907. óta íróasztal mellett töltött. És milyen időkben! Milyen változásokban! Sokan hulltak ki mellőle, akik elvesztették az irányt, a mérsékletet. Szász Endre páratlan fegyvermezzel, okossággal, izléssel állta helyét mindig és ma is. Az egyénisége is különös. Magas, sápadt. Hajnalokig olvas, robotos szerkesztői munkája után. Rajongani tud egy-egy új felfedezettért, jó könyvért. Ujságírók egész generációját nevelte fel.

Kartársai, az erdélyi magyar ujságírók, most örül ünnepelni fogják. Felviszik a színpadra és ráolvasásszerű beszédekkel megállítják ujságírói forgásában, örökös elgondolkodottságában. Szász Endre ne türelmetlenkedjék. Csak annyit akarunk mondani, hogy szeretjük és tiszteljük — és már mehet is vissza a redakcióba lapzártát csinálni.

A tejhét jelentősége A brassói mezőgazdasági kamara felhívása

Brassó, május, hó 19.

A bukaresti zootechnikai intézet kebelében G. K. Constantinescu professzor kezdeményezésére és elnökleite alatt országos tejbizottság alakult, amely a lehető legnagyobb tejfogyasztás propagandáját tűzte ki feladatául, tekintettel arra, hogy a tej a szervezetnek feltétlenül szükséges tápláléka.

Ez a bizottság ezt a hetet szánta a tejfogyasztás propagálására s mindent elkövet, hogy a lakosság s különösképpen a szülők figyelmét felhívja a tej fontosságára. Az ország minden városában helyi tejbizottságot szerveznek. Így Brassóban is megalakult ez a bizottság s 22-én, vasárnap, minden városrészben propagandagyűléseket rendez, míg kedden az iskolákban ismerteti a tejfogyasztás hatalmas szerepét, amely egyaránt érdekli úgy a termelőt, mint fogyasztót.

Minden öntudatos polgárnak kötelessége támogatni ezt az akciót, annál is inkább, mert a tej a legideálisabb táplálék, amely testi, szellemi és erkölcsi egészséget biztosít.

A román-német preferenciális vámszerződés ügye

Bukarest, május 19.

Megírtuk, hogy a német kormány bejelentette a román kormánynak, hogy a tavaly megkötött román-német preferenciális vámszerződést, amely tudvalevőleg jelentős vámgengedelményeket biztosít a román gabona németországi beviteliénél, hajlandó életbeléptetni. A minisztertanács tegnap felhatalmazta Tasca kereskedelmi minisztert, hogy a kérdés tárgyalja le és a szerződés életbeléptetésének ügyét perfektálja. A vámgengedély egyelőre egy évi időtartamra fog életbelépni.

Magyar indítvány a leszerelési konferencián:

Ki kell vonni a repülőgépet a hadi célok szolgálatából

Genf, május hó 19.

A leszerelési konferencián újra az egyik magyar delegátus, vitéz Szentkeresztesy Henrik ezredes szólalt fel. A katonai repülőgépekről volt szó s ezzel kapcsolatban az ezredes kifejtette Magyarország álláspontját, amely szerint a hadirepülést teljesen törölni kell a

háborus eszközök közül, mert a már leszerelt és hadirepülőgépekkel egyáltalában nem rendelkező államok a legteljesebb mértékben védtelenek minden légi támadással szemben.

Magyarország álláspontja a teljes egyenjogúság s ha már leszerelésről van szó, úgy a többi államok is szüntessék meg légi hadiflottájukat.

Doumer merénylőjét nem lehet felelősségre vonni, mert — beszámíthatatlan

Vallomása egy zavaros ember logikátlan fantazmagóriája

Páris, május 19.

Az egész Európát megrázkódtató francia elnökmerénylet tettese,

Gorgulow Pál, ugylátszik büntetés nélkül fogja megaszni gyilkos tettét.

A merénylő kihallgatása tegnap befejeződött és a bűnügyi vizsgálatot lezárták. Számos adat merült fel arra vonatkozólag, hogy

Gorgulow nem épelméjű, úgy, hogy a vallomásairól felvett jegyzőkönyv fel-

olvasása úgy hangzik, mint valami fantasztikus regény, amely a logika legkisebb elemeit is nélkülözi.

A párisi sajtó is kénytelen hangsúlyozni, hogy Gorgulow Pál minden valószínűség szerint nem épelméjű és tettét beszámíthatatlan állapotban követte el.

A merénylő orosz orvost egyelőre mindenesetre orvosi megfigyelés alá vették amely több hétig fog tartani. Az ezután adandó szakértői vélemény lesz majd döntő befolyással Gorgulow Pál sorsára.

Interpelláció a magyar parlamentben Fedák Sári kiutasítása ügyében

Fedák Sári megindítja kártérítési keresetét a román állam ellen

Budapest, május 19.

Fedák Sári kiutasítása, amint előrelátható volt, a budapesti sajtót, sőt a politikai köröket is élesen foglalkoztatja. A kínos eset szöbakerült a parlament folyósaín is, ahol a képviselők izgatott hangon tárgyalták a nagynevű magyar színészről kálváriáját.

Értesüléseink szerint Eckhardt Tibor képviselő elhatározta, hogy interpellációt terjeszt a külügyminiszter elé arra vonatkozólag,

hogyan lehetséges az, hogy egy magyar állampolgárt, aki szabályszerű utlevél-

lel, vízzummal, sőt külön miniszteri engedéllyel utazik Romániába, onnan közönséges csavargó módjára kitoloncoljanak, még pedig minden indoklás nélkül.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a külügyminiszter válaszát.

Fedák Sári egyébként megteszi a lépéseket a Románia ellen indítandó kártérítési per lefolytatása iránt. Fedák Sári kimutatja majd keresetében, hogy a romániai turné miatt másirányú szerepléseiről mondott le s így jelentős anyagi kárt szenvedett.

Sohogy sem sikerül az új osztrák kormány megalakítása

Dollfus sikertelen kísérlete után ismét ő kapott megbízást

Bécs, május 19

Az osztrák kormányválság ügye még mindig nem tudott nyugvópontra jutni, sőt úgy látszik, hogy minden eddigi kormányalakítási kombináció csődöt mondott. Dollfus teljes 24 óráig tárgyalta a nagynémet párt képviselőivel, azonban teljesen eredménytelenül.

Az adott körülmények között egyedül lehetségesnek látszó koalíciós megoldást a

nagynémet párt elvetette.

Késő este a tárgyaló felek azzal váltak szét, hogy a nagynémetek nem léphetnek be a kormányba.

A nagynémetek indoklása ez: nem járulhatnak hozzá olyan programhoz, amely nem számol a gazdasági helyzet követéseivel.

A nagynémet párt visszautasítása után politikai körökben az a vélemény lett ura, hogy most már kisebbségkormány megalakításának a lehetősége lépett előtérbe.

Dollfus este tíz órakor kihallgatáson jelentkezett Miklas szövetségi elnöknel és közölte vele a nagynémet párt visszautasító álláspontját, valamint azt, hogy ilyen körülmények között nem tud ele-

get tenni a kormányalakítási megbízásnak.

Maga helyett Burescht ajánlotta, akinek talán még van lehetősége elfogadhatóbb koalíció összehozására.

Miklas szövetségi elnök Dollfus előterjesztése után kijelentette, hogy Buresch semmiesetre sem vállalja a megbízást, így nincs más választása, minthogy

újra csak Dollfusnak adja a megbízást azzal, hogy az eddigi sikertelenségekre való tekintet nélkül folytassa tovább a tárgyalásokat s igyekezzék esetleg a politikai életen kívül álló személyekből összehozni a kormányt. Dollfus az új megbízást vállalta.

Érdekes

magyar és román előadások Genfben

Genf, május 17

Ugyanabban az előkelő egyesületben, amelyben néhány nappal ezelőtt gróf Apponyi Albert tartott magas nivóju előadást, újból magyar ember jelent meg az előadói pulpitusnál: dr. Ledermann László a genfi egyetem kiváló magántanára. A rendkívül aktív fiatal magyar történész a Népszövetség gazdasági tevékenységének multjából adott elő érdekes részleteket. Maga Wilson is belátta már, hogy a nemzetek gazdasági összeműködése nélkül elképzelhetetlen a politikai béke. Az Unió elnöke fel is vette tizennégy pontja közé a gazdasági egyenlőség, valamint a gazdasági válaszfalak ledöntésére vonatkozó elveket. De mint politikai felületen, úgy a gazdasági téren sem valószínű meg Wilson elképzelése és a híres egyezségokmány, amit a béke összeeskübbőlői olyan mindenre kiterjedő figyelemmel szerkesztettek meg, egyszerűen elfelejtette kijelölni az intézmény gazdasági feladatait.

Ennek oka az előadó szerint ugyanaz, a mi jelenleg is kerékkötője a dunai probléma megoldásának: a nagyhatalmak, nem akarták feláldozni politikai célkitűzéseiket a népek gazdasági érvényesülése és előhaladása kedvéért.

Azután az élet szemüvegén keresztül is megvizsgálta a Népszövetség ugynevezett „gazdasági aktivitását”. A nagy bonyodalmakra vezető konfliktusok forrása mindenkor gazdasági természetű és ezért Ledermann szerint a Nemzetek Szövetsége csak akkor lesz képes hathatósan megküzdeni a mindnyájunk jövődjébe vágó világválsággal, ha valamennyi állam enged kisseb hetykeségéből és szuverenitása egyrészt átengedésével jelentős áldozatot hoz a világgazdaság újráépítése érdekében.

A jolsikerült magyar előadási, amelyről a genfi sajtó is elismerően emlékezett meg, a jelenlévők élénk tetszéssel fogadták.

★

Dicséretes célkitűzéseket óhajt megvalósítani a tegnap megalakult Cerele d'Etudes Roumaines (Román Tanulmányi Kör.) Célja megtermékenyíteni az új Románia szellemi áramlatait és az új kultúrban elhangzó előadások révén megismertetni a politikusokat és ujságírókat Románia helyzetével. Az első előadást a francia pedagógiai intézetnek doktora tartotta „Nevelés és Béke” címen. Megbélyegezte az államoknak azt az iskolapolitikáját, amely az ifjuság zsenge lelkébe a sovinizmus mérgező csirák akarja beoltani. Ázi is kiemelte a román előadó, milyen ártalmasak pedagógiai szempontból az olyan tankönyvek, amelyek nem az emberszerepre, hanem a nemzeti önzésre nevelnek szerinte az elemi iskolában csak a város és a megye történetét kellene tanítani. — Petrovics jassii egyetemi tanár meg szavakkal buzdította a román ifjúságot, hogy álljanak a nemzetek közti megértés és kiengesztelődés szolgálatába. Az este lyen, Antoniadé román miniszter vezetésével résztvevett az egész leszerelési delegáció, valamint nagy számmal magyarok és bulgárok is.

S. I.

Román Állami Osztálysorsjáték

van még a második osztálynak a huzásáig, amely Bukarestben a Fundația Universitara Carol I. **május 24. és 25-én lesz megírtva.**

Ujtsa meg rögtön sorsjegyét a gyűjtőjénél, **9,685.000** lejből áll, hogy a második osztálynak nyereségein, mely **résztvehesen**

3 nap

Közgazdaság

Az új terméstől sok jót nem várhatunk, mert — jó lesz az új termés

Kanadában mindössze három százalékkal kevesebb a bevetett terület, mint amennyi a tavaly volt

Bukarest, május 19.

A tavasz elején nagy reményekkel indult munkába a gazda. A buza, a tengeri és általában minden szemtermény ára jelentősen emelkedett és tengerentúlról olyan hírek jöttek, hogy Amerikában sokkal kevesebb területet vetettek be és így az európai termést nem nyomja majd annyira az amerikai buza, tehát mi, keleti dunai államok, a magunk termésfeleslegünket jobban el tudjuk adni.

Ezeket az optimista híreket a nagy világtőzsdék erősen lecáfolják. Minden ok meg van ugyan arra, hogy a termények ára emelkedjék és hogy a külföldi tőzsdék a júniusi és szeptemberi búzát magasabban jegyezzék, de sehol sem jelentkeznek ezek a magasabb árak.

Az oroszok, mint ismeretes, nagyon sok ausztráliai és kanadai búzát vásároltak, mert állítólag a távol-kelet háborújára készülnek és el akarják magukat megfelelő mennyiségű terménnyel látni, az európai piacok is élénkebben érdeklődnek az amerikai buza iránt, de ennek ellenére is a buza árát a nagy amerikai tőzsdéken magasabban nem jegyzik. A készlet-jelentések is azt mutatják, hogy a kanadai és amerikai buza-területek fogyóban vannak és a hivatalos statisztika szerint az Egyesült Államok 2.8 millió, Kanada pedig 1.9 millió bushellel kevesebb mennyiséggel rendelkezik, mint egy hónappal ezelőtt és mégis a termény ára nem szilárdul. Ennek az az oka, hogy a terméskilátások mindenütt jók. Amerikában kitünő az időjárás a szemterményekre és Kanadában is pompásan fejlődnek a vetések és mindezek felül nem igaz, hogy Kanada kisebb területet vetett volna be szemterménnyel az idén, mint a tavaly, mert a bevetett terület mindössze három

százalékkal csökkent, ami olyan kis terület, ami a kanadai mennyiségek mellett szóra sem érdemes. De a dunai államokban is jó termés ígérkezik. Nálunk mindössze ott van gyengébb termésre kilátás, ahol a tavaszi árvizek pusztítottak, de ez az árrel sújtott terület nem olyan nagy, hogy az ország termésének átlagát erősen befolyásolhatná.

Annak bizonyosságára, hogy mennyire kihasználással van a jó termés-kilátás az új buza árán, közölnünk kell, hogy

a szeptemberi búzát minden tőzsde alacsonyabban jegyzi, mint a júniust, ami azt jelenti, hogy nem félnek az exportőrök és termény-kereskedők attól, hogy szeptember-októberben nem lesz a piacon elég mennyiségű árú.

A júniusi búzát még valamennyire jobban keresik, mert vannak egyes európai államok, ahol a készletek legfeljebb az új aratásig elégségesek és így ezeknek az államoknak szükségük van az aratás első eredményeire.

Aremelkedés mindössze Liverpoolban van valamennyi, de Angliában voltaképpen nem a buza ára emelkedik, hanem a spekuláció a font áresését honorálja a megemelt buzaárakban.

A legérdekesebb, hogy a dollár inflációs kísérleteit és terveit a tőzsdei spekuláció számba egyáltalában nem veszi és az Egyesült Államok tőzsdéin jegyzett árakban még az a rémület sem jut kifejezésre, hogy netalán a dollár vásárló ereje az új aratásig eshetnék.

A helyzet tehát az, hogy az idei buza ára javulással a gazdasági életet egyáltalában nem biztató és, ha a tőzsde tendenciája meg nem változik, legfeljebb az törőnhetik meg, hogy az új buza valamivel feljaul júliusban, hogy az ősz elejére árban ismét ellanyhuljon.

A pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank

Nyilatkoznak a devizakorlátozásról

Risték szerint Románia nem üzheti tovább a devizaszabadság luxusát

Nagy lej-tőkék menekültek aranyba és idegenvalutába arra az alaptalan hírre, hogy jön az infláció

Bukarest, május 19.

A múlt héten kiadott valutabehozatali tilalmi intézkedés után nem volt meglepetés az a másik minisztertanácsi rendelkezés, amelyet tegnap adtak ki és amely megszüntette a külföldi fizetőeszközök szabadforgalmát. Ebben a pillanatban nem lehet még belátni a román devizakorlátozás következményeit, mert nem lehet pontosan tudni az okokat, vagyis azokat a kényszerítő körülményeket, amelyek ezt a rendkívüli intézkedést szükségessé tették. Azóta, hogy az angol font letért az aranybázisról s megindította azt a lavinát, amely még mindig érezteti hatását a világ pénzpiacain,

sok európai állam volt kénytelen a devizakorlátozáshoz nyulni.

Románia eddig nem élt ezzel a fegyverrel, aminek valutáris szempontból kétségbevonhatatlan előnyeit is látta, mert a lej éppen azáltal lett keresett és szilárd valuta a külföldi pénzpiacokon, hogy Románia nem volt kényszerülve arra, hogy a deviza- és valutaforgalmat megszorítsa.

A devizakorlátozással kapcsolatosan eddig

két hivatalos nyilatkozat látott napvilágot, az egyiket a pénzügyminisztérium, a másikat a Nemzeti Bank kormányzója adta ki.

A pénzügyminisztérium a devizakorlátozás szükségét azzal magyarázza, hogy miután Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Bulgária, Jugoszlávia, Görögország, Németország, Lengyelország stb. ilyen korlátozásokat életbe léptettek, Románia hátrányos helyzetbe került, mert ezek az államok, amelyekkel Románia szoros gazdasági kapcsolatban van, megakadályozták azt, hogy külkereskedelmi követeléseinket behajtsuk tőlük, viszont Romániától ők minden követelésüket és behozott áru ellenértékét beinkasszálhatták.

A román kormány kénytelen volt a védekezés eszközehez nyulni, amelynek első lépése a Kompenzációs Pénztár felállítása volt, ez azonban egymagában nem sokat javított a helyzeten.

A devizakorlátozás kiszélesítését, illetőleg a devizaforgalom megszüntetését még az a körülmény is szükségessé tette, hogy az utóbbi időben egyre jobban hitelt adtak annak az indokolatlan és alaptalan hírnök, hogy Románia letér a stabilizációról és inflációt akar csinálni. Ez az alaptalan hír olyan mélyen belement a köztudatba, hogy

egyre nagyobb tőkék igyekeztek átmenekülni idegen valutába és aranyba, a mi a lej kurzusát veszélyeztette.

Ez a pénzügyminisztériumi nyilatkozat hangsúlyozza, hogy az életbe léptetett de-

vizakorlátozás nem jelent a lej stabilizációjára veszélyt, ellenkezőleg, ez volt az egyetlen lehetőség arra, hogy a lej jelenlegi kurzusát biztosítsa a kormány.

Nagyjában ugyanezeket mondja a Nemzeti Bank kormányzójának nyilatkozata is, amely szintén kihangsúlyozza, hogy a lejtől való menekülést, illetőleg

a lejnek idegen valutába és aranyba való befektetését akarja meggátolni a devizakorlátozás.

Kétségtelen, hogy ez a nagyjelentőségű pénzügyi művelet nem történt Rist és Auboin tudta és hozzájárulása nélkül. — Mint hírlík, a két francia pénzügyi szakértő, akik eddig érdemül tudták be Romániának azt, hogy nem nyult a devizakorlátozás eszközeihez, belátták, hogy

Románia nem engedheti meg magának továbbra is ezt a luxust,

annál kevésbbé, mert maholnap kevés olyan ország marad Európában, amely valutáris érdekeinek védelmében nem nyulna erőszakos eszközökhöz.

Bankörökben meglehetősen vegyes érzelmekkel fogadták a devizamegkorlátozást és szigorú ellenőrzés bevezetését. A két hivatalos nyilatkozattal ellentétben úgy vélik, hogy ha szükség volt ez az intézkedés, akkor azt előbb kellett volna megtenni.

További lépítéseket helyez kilátásba a gyáripár, ha nem fizet az állam

A Gyáripárosok Szövetségének vezetőségi ülése

Bukarest, május 19.

A Gyáripárosok Szövetségének központi vezetősége tegnap délután ülést tartott, amelyen Busila elnök beszámolót tartott a gyáripár helyzetéről. Kimutatta, hogy a gyáripár egyre aggasztóbb körülmények közé sodródik, aminek az általános viszonyok rosszabbodásán kívül főleg az a körülmény járul hozzá, hogy

az állam az ipar milliárdokra rugó követeléseinek kifizetése tekintetében még semmit sem tett.

A vezetőségi ülésen több nagyiparos szólalt fel, akik egyöntetűen leszögezték, hogy ha az állam nem kezdi meg tartozás-

sainak kifizetését,

a legtöbb még dolgozó nagyipari üzem további lépésekhez kénytelen folya-
modni, esetleg egészen beszüntetni a termelést, ami újabb sokezer munkát és tisztviselőt tenne megint munkanélkülivé.

A gyáripárosok szövetsége a vezetőség tagjaiból újabb bizottságot küldött ki azzal, hogy jelentkezzék kihallgatáson Argetoianu pénzügyminiszternél és világossítsa fel a gyáripár türethetetlen helyzetéről. A bizottság tisztelgő látogatást fog tenni az új ipar és kereskedelemügyi miniszternél is, akivel ismertetni fogja a nagyipar különböző kívánságait.

Szép
arcbőr
széppé teszi
a nőt....

Az egész világ legszebb női arc-
bőrük szépségét ezzel a biztos
szerrel őrzik meg

Finom és hamvas arcbőr minden nő leghőbb vágya. És oly könnyű finomná és hamvassá tenni az arcot! Mindenütt, szépségükről híres nők ezt az egyszerű, de biztos kezelést alkalmazzák. Arcbőrük szépségét a 2 Pond's krémmel ővják meg és emelik. Kövesse példájukat és rövid idő múlva meg fogja állapítani a kezelés kitünő eredményét.

POND'S METODUSA

1. Az Arcbőr megtisztítására használjon lefekvés előtt Pond's Cold krémet. Masszírozza az arcot könnyedén alulról felfelé. Várja meg, míg a finom olajok mélyen a pórusokba hatolnak. Törölje le tökéletesen arcáról a krémet, ezzel letörli a tisztáltságot is. Ha száraz az arcbőre, ugy ezen kezelés után használjon éjjelre újra kevés krémet.

2. Hogy az arcbőrt megővja a szélről és a naptól és hogy a puder jól tartson, használjon puderezés előtt egy vékony réteg Vanishing krémet. Az arc hamvas lesz és pattanas, hámlás, vörösség egy csapásra eltűnik.

Egy nagy tubus Pond's Vanishing vagy Cold krém, 80 Leibe kerül. A kis tubus csak 40 Lei.

POND'S
COLD CREAM
VANISHING CREAM

MINDEN JOBB DROGÉRIABAN KAPHATÓ

Asíra (Apolló) Mozgó

BRASSO.
Telefon 546.

Május 20-tól bemutatja a leghatalmasabb, legmeggrázóbb és legrealisztikusabb filmalkotást:

Berge in Flammen

(Császárvadász)

Főszerepben: LOUIS TREKKER
Szövegíró és rendező:

KACSKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI GAGEL KENYER

B. L. 9. 21 DAL

SPORT

Zárt ajtók mögött játszották le a brassói labdarugó bajnokság legfontosabb mérkőzését

Brassó, május 19.
A labdarugó kerület intézkedése alapján tegnap délután zárt ajtók mögött, közönség nélkül játszották le a repülőgári és a vasutas csapat közötti bajnoki mérkőzést. A sporthatóságok ki nem mondott indoklása az, hogy az elmúlt hetekben csunya botrány zavarta meg az egyik mérkőzést, melynek folyamán a bírót és több vezetőjét embert megvertek.

Érdekes, hogy időközben vígan folytak a mérkőzések és a kerületnek csak most jutott eszébe a tilalmi rendelet kiadása. Miért ilyen későn? És ha már ennyire későn, akkor miért kellett egyáltalán „zárt-körü” bajnoki mérkőzést rendezni? Más városokban a derbijellegű mérkőzéseket igyekeznek minél jobban kihangsúlyozni, hogy a felcsigázott érdeklődést annál sikeresebben lehessen anyagilag kiaknázni. A tegnapi kísérlet nélkülözött minden üzleti szellemet, amely nélkül pedig a labdarugás nem bír a lábán megállni, tekintve, hogy régesrég kihaltak és tönkre mentek már a mecenások.

Az igazságnak tartozunk azzal a megállapítással, hogy aki nagyon kíváncsi volt — bejutott azért a tribünre. Hétköznap lévén, ilyenek kevesen akadtak.

A mérkőzés egyébként mindvégig izgalmas lefolyású volt. Az IAR-ból hiányzott Bodola s Russu, míg a CFR Kuszka és Vajda nélkül játszott. A szerencsésebb csapat győzött, Hecht és Berta góljaival. A vasutasok gólját Tampa rugta. A győztes együttes legjobbjai Száva, Gelb, Zelenák és Hecht voltak. A vasuta-

soknál Beke és Márton voltak jók. Ru-zicska bíraskodott.

Az IAR ezzel a bajnokság nyertesének tekinthető és valószínű, hogy vasárnap, mint bajnok fog Marosvásárhelyen szerepelni az ottani Mures ellen.

Pénteken délután az Olympia pályán az IAR és a BMTE bajnoki mérkőzése lesz.

Szerkesztői üzenetek

B. K., Sepsiszentgyörgy. Nem tudósítja már a B. L.-nak. Egy ideig Brassóban lakott, most valószínűleg ismét Gyergyószentmiklóson.

I. L. A csehszlovák konzulátus kolozsvári címe: Str. Iuliu Maniu 32.

Alvinc. Árviskölcsonról nem tudunk, de tessék a primárián, vagy a megyei prefektúrán érdeklődni.

Utazó, Galac. Nagyon sajnáljuk a szerencsétlenül járt nőt, de gyűjtést nem indíthatunk a javára. Ott kell a jólelkű embereknek segíteni rajta.

Lo-Ammy, Marosvásárhely. Béke és boldogság önmaguk is, jó ember!

2205., Temesvár. A cikkekre emlékszünk, de a kívánt aktát előteremtési nincs módunkban. Ezt valamelyik bucaresti ismerősük, vagy megbízottunk utján próbálják meg.

B. István, Brassó. Az elgondolása helyes lehet, a javaslata jó, de, mivel a törvény egészen új, nincs mire és kinek azt figyelembe ajánlani.

Előfizető. (052407.) Az ilyen jellegű magán-sérelem csak a saját felelősségére, mint nyilatkoztam közlemény jelenhet meg. Ez esetben azonban a kiadóhivatalhoz kell fordulnia.

Kereskedelem a 20. században. Tessék elhinni, hogy az olyan kereskedelemellenes, tehát kultúraellenes, bornírt felfogás, mint azé a képviselő, nem érdemel figyelmet, de nyomdapestéket sem.

M. I., Bukarest. Bizony gyöngye versek, s cseppet sem biztatnak arra, hogy tovább törje magát velük.

M. L. Fogtechnikusi kurzusról nincs és nem

is igen lehet szó. A hivatalos lap illető szá-mával nem szolgálhatunk.

Mészáros. Kisebbségi jellegű ipari, nagyobb üzemmél dolgozó kereskedő.

Ügypéd. Kellog-paktumra vonatkozóan le-vélben adunk választ.

W. E., Arad. Panaszával foglalkozunk.

Margit asszony, Barót. Bukarestből lehet Prágába repülőgépen utazni. A vállalat címe: Cydna, Bucuresti, Str. Golescu.

G. Márton. A lakbérleti törvényben, mely megjelent és könyvkereskedésekben és újság-elárutó helyeken is kapható, megkapja a vá-laszt. A törvényről egyebet mi sem mondha-tunk.

130.316. sz. érdeklődő. Négy év. — A visz-szaszerzéshez megfelelő protekció kell.

020701. sz. előfizető. A próbapaper tárgyalá-sát, úgy látszik, nem tartották meg a kitűzött időben, mert, ha megtartották volna, a B. L. közvetlenül tudósítást kapott volna róla.

Klárika, nevelt leány. Kerek mese, folya-matos írás, de nagyobb igények kielégítésére nem alkalmas. Ezt a témát több erővel, lük-tetőbb drámaisággal, s gazdagabb költőiséggel kell megírni, hogy sablonsorsából kiemel-kedjen.

P. Z., Cămpina. Egyelőre alszik, legfeljebb, ha a következő illúziákban ébreszti fel az igazságügyminiszter, akinek már kész tör-vényszervezete van. Rövid úton hogy lehet Fogadás. Kommenciának nevezik. A kon-venció egészer mást jelent.

F. M. Bonyolult ügy, amiben egy levél nyo-mán eligazodni nem lehet. Mégis csak a leg-helyesebb, ha ügyvédre bizza a dolgot.

K. M., Simonesti. A B. L. előfizetési árát 100 lejről 60 lejre szállítottuk le havonta egy-ségesen, mert az olvasók majdnem minden ré-tege egyformán nehéz viszonyok között él. Ebből természetesen kedvezményt nem adhat a kiadóhivatal.

Lugosi bérlő. Lehet, hogy a háztulajdonos méltánytalanul járt el önnel szemben és, mint vagyonos ember, elengedhette volna butorvisszatartást nélkül is nehéz helyzetbe jutott lakóját, de egyoldalú panasz alapján nem szabad valakit nyilvánosan meghurcol-ni.

K. F., B. L. előfizetője. Sajnáljuk, de sé-relme és panasa annyira magántermészeti, hogy azt lapban szövéteni nem lehet.

APROHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bucaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

ZAIZONI FURDÓSZALLO-DA ELADÓ, vagy bérbeadó. Dr. Tompa. 17905

NÉGY NAGY ABLAK (régli) teljes tüvegezéssel és sallugater-rel, egy konyhaág, és két dí-szes vaságy olcsón eladó. Brassó, Mester-ucca 7. sz. 17895

Eladó házak. Egy 10 szobás a város központjában. Egy emeletes ház 8 szobás. Két ki-sebb ház Brassóban, Aurel Vlaicu-uccában. Érdeklődni Vöröskut-ucca No. 15. 17961

Régen oltott
mész
elsőrendű minőségben és olcsó árban állandóan kapható
SCHMIDT TESTVÉREK
R. T.-nál
Telefon szám 59.

Allást nyer

Brassói Eforia strandjára, uszómester felvétetik. Jelent-kezni személyesen az igazgató-ságnál. 17921

MUNKÁSNÖK KERESTET-NEK. Jelentkezni délelőtti 10 és 12 óra között. Beiersdorf és Co. S. A. R. Str. Iuliu Maniu 39. 17955

Keresünk fűszer-engróban gyakorlott segédek. Ajánla-tokat referenciákkal Sándor, Serbu és Comp. Targu-Mures. 17938

Baromfiexport gyűjtőraktár megbízható pénztár-raktárke-zelőt (kezelőnőt) készpénzgar-ranciával keres. Jungberth, Bai-Buziás. 17968

Ügyes segédleányok felvétet-nek női ruha szalonba. Brassó, Árvaház-ucca 7. 17967

Tökéletes nőifodrász segéd-kerestetik azonnalra, fixre. Voina, Brassó, Hirscher-ucca 7. 17965

Önálló francia varróleányok felvétetnek. Bukarest, Str. Smardan 27. II. emelet. 17964

Lakás

Modern két, három és négy szobás lakások központi fű-téssel kiadók június 1-re. Brassó, Str. Iuliu Maniu 61.

Belvárosban modern 4 szo-bás lakás, egész első emelet, kiadó. Brassó, Villa-ucca 2. Peten likörgyár. 17653

Bukaresti jobb magyar csa-ládnál teljes ellátást keresek, lehetőleg a Str. Berzei közelé-ben, jun. 1-re. Cimeket kérek a bucaresti kiadóba „Pontos fizető” jellegére. 17944

Modern 2 szoba-konyha ki-adó. Erkélyes, butorított szo-ba kiadó. Brassó, Ciocrac 27. 17964

Vegyes

Foghúzás érzéstelenítéssel 60 lej. fogtömés platinaamalgám-mal 100 lej, aranykorona 22 karátos 400—450. Bukarest, Strada Silvestru 30. 17918

Kézdivásárhelyen a volt „Mil-lenium”, jelenleg Európa szál-ló azonnali átvételre kiadó. Er-tekezhetni dr. Sinkovits tulaj-donosnál. 17917

A t. közönség eddigi bizalmát megköszönve, tisztelttel érte-sitem, hogy

Optikai műhelyemet

a Kapu-utából
Brassó, Weiss Mihály-u. 19
szám alá helyeztem
(volt Hubertus ház)

Méltóztatásnak felkeresni!

C. ILLYÉS, optikus

B. L. Kocsis Béla

A BRASSOI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehervármegye részére Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBÍZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti: Grün Simon — Dés: Oszián Kálmán (Kovács Samu-u. 8) — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Dubalarilor 7. volt Timár-ucca) — Torda-Aranyos- és Marostorda- és Kisküllő-megyékre kerületi megbízott Bernát Ernő (Tg.-Mures, Str. Cămpului 8.) — Marosvásárhely: Benjámín Árpád, (Piața Regele Ferdinand 53.) — Nagyszeben: Szigetváry László (Str. Turnului 13.) — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2.) — Szatmár: Váradi József (Str. Florescu 24.) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-ucca 31.) — Szilágysomlyó: Helyer Ernő. — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyékre: Némény Gábor (Temesvár, IV. Bem-ucca 31.) — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25.)

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Brasov—Brassó, Kapu-ucca 56—58. Telefon-interurban; (szerk. és kiadóhivatal); 1—77 és 82. Bucuresti—Bukarest I, Boulevard Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSOI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehervármegye részére Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBÍZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti: Grün Simon — Dés: Oszián Kálmán (Kovács Samu-u. 8) — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Dubalarilor 7. volt Timár-ucca) — Torda-Aranyos- és Marostorda- és Kisküllő-megyékre kerületi megbízott Bernát Ernő (Tg.-Mures, Str. Cămpului 8.) — Marosvásárhely: Benjámín Árpád, (Piața Regele Ferdinand 53.) — Nagyszeben: Szigetváry László (Str. Turnului 13.) — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantei 2.) — Szatmár: Váradi József (Str. Florescu 24.) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-ucca 31.) — Szilágysomlyó: Helyer Ernő. — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyékre: Némény Gábor (Temesvár, IV. Bem-ucca 31.) — Torda: Dénes József (Str. Regele Ferdinand 25.)

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szel-lemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egysze-rűségű és humoros rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen.

Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Brassó, Napu-ucca 56—58, az udvarban.

MOST JELENT MEG!

Szerzője az ismert budapesti ideg orvos

DR. GARTNER PÁL

(a Steinhertz—Fischl bűnbör orvosszakértője)

Lelkibetegségek keletkezése és gyógyítása

A 176 oldalas, vaskos munka tartalomjegyzékéből:

BEVEZETÉS A MODERN LÉLEKTANBA. (Az egyes lélektani iskolák. — Konfliktus-tan. — Az álomról. — A lélekelemzés általános emberi jelentősége stb. stb.)

A SZORONGÓ ÉS FÉLELMI ÁLLAPOTOK KELETKEZÉSE ÉS GYÓGYÍTÁSA. (A szorongás. — Az iszony. — A lelkiigények irányelvei. — Megőrléstől való félelem ana-lizise. — Hirtelen haláltól való félelem. — Térizony analízise. — Álmatlanság. stb. stb.)

KONVERZIÓS TUNETEK KELETKEZÉSE ÉS GYÓGYÍTÁSA. (Szervi tünetek, szervi elváltozás nélkül. — A lélek szervi beszéde. — Lelki eredetű szív-, gyomor- és bélbajok analízise. — Hipocondria analízise. — Dadogás analízise. — Az epilepszia lelki gyógyí-tása stb. stb.)

A SEXUALIS ÉLET FIZIOLÓGIÁJA. (A gyermek szexualitása. — A nő biológiai tragédiája. — A férfiasadalom erkölcsi paradigmat.)

A SZEKUALIS ÉLET PATOLÓGIÁJA.

FUNKCIÓZAVAROK FÉRFAIKNÁL. (A normális potencia feltételei. — A különböző fajtaú potenciazavarok. — Potenciazavarok analízisei. — Alomértelmezés stb. stb.)

FUNKCIÓZAVAROK NŐKNÉL. (A nő szexualis fejlődése. — A frigiditás. — A hatal-mi vágy szerepe a nő lelki életében stb. stb.)

A DEPRESSZIÓS ÁLLAPOTOK ÉS AZ ÖNGYILKOSSÁG LÉLEKTANA. (A melan-cholia és a gyászállapotok lélektana. — Öngyilkos analízise. — A halálösvény stb. stb.)

Kapható

Ára 117.— Lei.

Brassói Lapok Könyvosztályában.